Nr. 272 (7154) WARSZAWA, SOBOTA 11 WRZEŚNIA 1937 r. ROK XLI

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA GOTÓWKĄ.

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 12 i pół do 2-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł
KASA czynna od 12 do 2-ej.

Cena numeru 10 groszy

ROBOTNIK

CENTRALNY ORGAN P.P.S.

PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.06-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117

Cena numeru 10 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 2.50, bez odnoszenia zł. 2.20 na prowincji miesięcznie zł. 2.50, zagranicą zł. 5.60. Za zmianę adresu 50 gr.
Oddziały: „NAPRZÓD" Kraków, ul. Św. Tomasza 11-a „GAZETA ROBOTNICZA" Katowice, ul. Teatralna 12. „ŁODZIANIN" Łódź, Al. Kościuszki 29. „ROBOTNIK PIOTRKOWSKI" Piotrków Tryb. ul. Piłsudskiego 64 „ROBOTNIK RADOMSKI" Radom, ul. Kelles-Krauza 1. „ROBOTNIK POZNAŃSKO-POMORSKI" Poznań, ul. Stroma 24. „ROBOTNIK BIAŁOSTOCKI" Białystok, Rynek Kościuszki 29.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Japończycy - zaskoczeni siłą chińskiego oporu

Gwałtowny bój pod Putung

W wielu domach koncesji cudzoziemskich dawały się odczuć silne wstrząsy, gdy japońskie okręty wojenne i samoloty rozpoczęły gwałtowne bombardowanie Putung, usiłując zmusić do milczenia baterie chińskie.

Jeden z pocisków chińskich trafił w japoński szpital pływający w pobliżu konsulatu japońskiego. Japończycy rozpoczęli swe operacje bombardowaniem odcinków Kiang-Wan i Yang-Tse-Pu, lecz następnie skoncentrowali swe wysiłki główne w kierunku Putung.

Według doniesień japońskich, wojska japońskie posuwają się planowo naprzód, natomiast źródła chińskie twierdzą, że Japończycy musieli się cofnąć.

Jest obecnie rzeczą oczywistą, że plan japoński polega na powolnym posuwaniu się bez narażania się na jakiekolwiek niespodzianki, gdyż Japończycy ze względów politycznych nie chcą się narażać na niebezpieczeństwo porażki. *Japończycy są jakoby zaskoczeni siłą oporu Chińczyków.*

***

W okolicy Yu-Mong na połowie drogi między Yang-Tse-Pu a Wusung toczy się gwałtowna walka. Po obu stronach są bardzo znaczne straty.

ATAKI JAPOŃSKIE NA POŁUDNIU CHIN.

Donoszą z Hong-Kongu, że okręty japońskie ostrzeliwały wczoraj objekty wojskowe wzdłuż rzeki Czu-Kiang, niedaleko Kantonu. Na licznych przybrzeżnych statkach chińskich wybuchł pożar.

Samoloty japońskie bombardowały port Swatau.

POSIŁKI JAPOŃSKIE W SZANGHAJU

Agencja Havasa donosi, że do Szanghaju przybyły nowe okręty z oddziałami wojsk japońskich i znacznym materiałem wojennym. Przeważają jednostki zmotoryzowane.

Wyładowano z okrętów wielką ilość ciężkich dział.

Korespondent agencji Havasa dodaje, że niebawem ma się rozpocząć wielka ofensywa wojsk japońskich.

Dość nadużywania „nieinterwencji"!

Min. Daladier przeciw knowaniom faszystowskim

Na posiedzeniu Komitetu Wykonawczego Stronnictwa Radykałów Społecznych, zabrał głos przewodniczący Stronnictwa Daladier, który po słowach uznania dla działalności Rządu Chautempsa, wspomniał o trudnościach wewnętrznych i zewnętrznych, jakie napotykał i napotyka dziś jeszcze drugi rząd Frontu Ludowego.

Przechodząc do sprawy polityki nieinterwencji, Daliadier oświadczył:

„Bez względu na całą naszą istotną i szczerą chęć pozostania wiernymi polityce nieinterwencji, nie możemy dopuścić aby stała się ona pułapką i aby doprowadziła do zagrożenia swobody komunikacji z naszym Imperium Afrykańskim, lub do tworzenia stałej groźby na naszej granicy w Pirenejach.

W życiu narodu zdecydowanego utrzymać swą wielkość bywają chwile, gdy trzeba powiedzieć: nie. Wszystkie dramatyczne wypadki ostatnich czasów winny umocnić tylko naszą wolę w doprowadzeniu do najwyższej doskonałości obrony narodowej.

W czasach, gdy na całym świecie rozbrzmiewa ponownie twarde hasło „biada słabym" trzeba aby Francja stwierdziła wobec świata, że jej naród jest narodem dumnym, zjednoczonym i silnym, gotowym zawsze do obrony swej niezależności i wolności". (PAT).

C.K.W.

Wczoraj odbyło się posiedzenie plenarne Centralnego Komitetu Wykonawczego P. P. S.

C. K. W. omówił wypadki ostatnie na terenie wsi oraz sprawy dalszej akcji na rzecz zmiany ordynacji wyborczej i nowych demokratycznych, swobodnych wyborów.

Powzięte zostały uchwały, zawierające szereg wskazań praktycznych.

Represje po strajku chłopskim

w świetle komunikatu P.A.T.

ARESZTOWANIA W BUCZACZU

W związku z likwidacją strajku chłopskiego dokonały władze bezpieczeństwa w Buczaczu licznych aresztowań wśród członków Str. Ludowego, w szczególności zostali oddani do dyspozycji władz sądowych: Orzechowski Piotr, prezes pow. zarz. Str. Ludowego, Ostrowski Kazimierz, sekretarz tegoż Zarządu, Sowa M., Kordyk St. — członkowie Zarządu, oraz szereg innych działaczy.

Aresztowani stoją pod zarzutem napadu na posterunek P. P., zniszczenia auta powiatowego, działalności wywrotowej i niedozwolonej agitacji. (PAT.).

W WOJEWÓDZTWIE TARNOPOLSKIM.

W wyniku akcji likwidacyjnej strajku ludowego na terenie woj. tarnopolskiego aresztowano i przekazano władzom sądowym dwie osoby z powiatu brzeżańskiego, 7 osób z kopyczynieckiego, 20 z podhajeckiego, i 10 z pow. buczackiego. (PAT.).

W POWIECIE JAROSŁAWSKIM.

W czwartek aresztowano Józefa Kasprzaka z Pawłosiowa, drugiego wiceprezesa Zarządu powiatowego Str. Ludowego, który po aresztowaniu Wiktora Jedlińskiego kierował całą akcją strajkową w powiecie.

Kasprzak zgłosił się dobrowolnie do urzędującego w Jarosławiu prokuratora. W środę aresztowano również Jana Muca, prezesa koła Str. Lud. w Dunkowicach, organizatora akcji strajkowej Str. Lud. w okolicach Radymna i w powiecie jarosławskim. (PAT.).

PIERWSZY PROCES

Do Sądu Okręgowego w Przemyślu wpłynął już pierwszy akt oskarżenia przeciw dwóm wieśniakom, oskarżonym o udział w strajku chłopskim.

Na ławie oskarżonych zasiądą Kazimierz Kaczmarz i Piotr Darmobit, działacze chłopscy z Rostweczka w powiecie Mościska.

Działacze ci, oskarżeni są z art. 154 par. 1 k. k., który mówi o nawoływaniu do popełnienia przestępstwa lub jego publicznym pochwalaniu.

Termin tego pierwszego procesu będzie ogłoszony w dniach najbliższych.

Do więzienia w Przemyślu przewieziono w dniu onegdajszym szereg aresztowanych włościan, pochodzących z okręgu sądowego przemyskiego.

Wśród sprowadzonych do Przemyśla znajduje się także b. poseł Bruno Gruszka, prezes Zarządu Okr. Str. Lud. (PAT).

Socjaliści francuscy

wobec wyborów gminnych

Komitet Wykonawczy Partii Socjalistycznej S. F. I. O. ogłosił dłuższy manifest, określający stanowisko Partii w czasie wyborów do sejmików samorządowych.

Podczas pierwszego głosowania Partia Socjalistyczna w myśl ustalonych przez Komitet Wykonawczy dyrektyw wysunie wszędzie własnych kandydatów, przy drugim głosowaniu władze naczelne Partii Socjalistycznej wezwą poszczególne organizacje departamentalne do stosowania się do zasad t. zw. dyscypliny republikańskiej i do głosowania na kandydatów stronnictw lewicowych.

Poza tym kandydaci Partii Socjalistycznej powinni również zwrócić się do wyborców o zaaprobowanie uchwał kongresu marsylskiego.

Cyniczna odpowiedź Japonii

w sprawie odszkodowań

Przedstawiciel japońskiego ministerium spraw zagranicznych oświadczył, że Japonia już przed dwoma tygodniami odpowiedziała Rządowi angielskiemu i Rządowi Stanów Zjednoczonych w sprawie odszkodowań, wynikających z działań wojennych.

Japonia nie uważa się w tym wypadku za odpowiedzialną, ponieważ działania wojenne zostały wywołane przez Chiny, które zaatakowały Japonię.

Przedstawiciel japońskiego M. S. Z. zaprzeczył, jakoby i inne kraje już zwróciły się do Japonii w sprawie odszkodowań.

Inwalidzi i kombatanci

obradują w Paryżu

W Paryżu podsekretarz stanu w ministerium spraw zagranicznych François de Tessan dokonał inauguracji Kongresu Międzynarodowej Federacji stowarzyszeń inwalidów wojennych i byłych kombatantów. (PAT.).

Przeciw gospodarce faszystowskiej

Plany ożywienia współpracy światowej

Raport Komitetu ekonomicznego, który wraz z raportem Komisji surowcowej stanowić będzie podstawę dyskusji gospodarczej na Radzie i zgromadzeniu Ligi Narodów, zawiera jako najważniejszy punkt propozycję uchwalenia przez wszystkie państwa deklaracji, w której stwierdziłyby one, iż zamierzają prowadzić swą politykę gospodarczą po linii stopniowej liberalizacji obrotów międzynarodowych. Tego rodzaju forma wybrana została na skutek przewidywań, iż zawarcie jakiejkolwiek konwencji międzynarodowej, przewidującej ścisłe zobowiązania państw, byłoby prawdopodobnie niemożliwe.

W dyskusji na komitecie ekonomicznym znalazły się tendencje skupienia pod jednym sztandarem ideologii gospodarczej możliwie dużej ilości państw dla przeciwstawienia ich krajom, które prowadzą politykę samowystarczalności i skierowane są przeciw współpracy międzynarodowej.

Mowa tu, oczywista, o państwach faszystowskich.

Pod przewodnictwem tow. Negrina

Obraduje 98 sesja Rady Ligi

98-ma sesja Rady Ligi Narodów rozpoczęła się w piątek o godz. 11-ej poufnym posiedzeniem, które miało bardzo krótki przebieg. Przewodniczył tow. Negrin, premier Rządu hiszpańskiego.

Rada zatwierdziła przewidywany porządek dzienny, skreślając jedynie na wniosek delegatów Iraku i Iranu sprawę sporu między tymi panstwami.

Następnie na wniosek ministra spr. zagr. Rumunii Antonescu, poparty przez p. min. Becka, Rada postanowiła zamianować komitet, który ma zbadać raport komisji mandatowej w sprawie Palestyny.

Przewodniczący tow. Negrin oświadczył następnie, że kiedy Rada Ligi Narodów przystąpi do dyskusji nad apelem Rządu hiszpańskiego, zwróci się on do Rady z prośbą o powierzenie innemu członkowi Rady przewodnictwa.

Następne posiedzenie Rady odbędzie się we wtorek o godz. 5 po poł.

Prześladowanie sportu polskiego

w Niemczech

Jak donoszą z Niemiec sport polski napotyka ostatnio w swej działalności na duże trudności ze strony władz, zwłaszcza w ośrodkach prowincjonalnych.

W ziemi Malborskiej (Prusy Wschodnie) polskim organizacjom sportowym zakazano z dniem 1 września wszelkiej działalności. Kluby nie zostały rozwiązane tylko praktycznie uniemożliwiono im pracę.

Na Śląsku opolskim polskie kluby sportowe bardzo często napotykały na trudności, a nawet szykany ze strony władz ze względu na odmowę przystąpienia do centralnych organizacyj niemieckich. Kluby te wysunęły w swoim czasie hasło „Niema polskiego klubu bez polskiej komendy i polskiego śpiewu". Ostatnio klubom tym uniemożliwiono wszelką działalność przez odmowę udzielenia im boisk, względnie sal na zawody lub treningi.

Podobne wiadomości otrzymujemy również z niektórych innych środków w Rzeszy. (PAT.).

Poszukiwania Lewoniewskiego

Lotnicze ekspedycja ratunkowa Szewelowa, która udała się na poszukiwanie Lewoniewskiego, wylądowała szczęśliwie na wyspie Reiner archipelagu ziemi Franciszka Józefa.

Świat muzułmański

wobec akcji Arabów w Palestynie

Arabskie Biuro Informacyjne w Jerozolimie donosi, że delegacja Rządu iranskiego w Genewie wystąpi oficjalnie w obronie interesów Arabów palestyńskich.

***

Według komunikatu naczelnego komitetu arabskiego, utworzone zostały we wszystkich krajach muzułmańskich „komitety obrony Palestyny", propagując akcję protestacyjną przeciw projektowi podziału Palestyny i utworzenia państwa żydowskiego.

Komitety takie powstały również w wielu gminach muzułmańskich krajów bałkańskich.

***

Arabska Partia Obrony Narodowej uchwaliła na ostatnim posiedzeniu współpracować w Naczelnym Komitetem Arabskim i wziąć udział w Kongresie Panarabskim w Bouladn (w Syrii).

Senat ma zaufanie

do Rządu Van Zeelanda

Senat beelgijski uchwalił 121 głosami przeciw 6, przy 17 wstrzymujących się od głosowania, rezolucję, wyrażającą votum zaufania dla Rządu Van Zeelanda.

Na frontach Hiszpanii

Komunikat sztabu głównego powstańców donosi, że na froncie Leon oddziały powstańcze wyrównywały swe stanowiska, podobnie jak i na odcinkach San Pedro de Luna. Na froncie Santander oraz w okręgu Bar ro. Na froncie asturyjskim strącono dwa samoloty rządowe.

***

Radio powstańcze donosi, że bitwa, która rozegrała się na morzu Śródziemnym między krążownikiem powstańczym „Baleares" i okrętami rządowymi trwała bardzo krótko, gdyż odrazu na początku walki „Libertad" został trafiony i uszkodzony poważnie, wobec czego wycofał się z bitwy, a za nim pozostałe okręty rządowe. (PAT.).

***

Korespondent Agencji Havasa donosi, że jednostki wojennej floty powstańców ostrzeliwały objekty wojskowe rządowe na wybrzeżu austuryjskim.

Samoloty powstańcze krążyły na Gijon, rozrzucając proklamacje, wzywające ludność do poddania się.

300 tysięcy osób opuści Madryt

Liczba osób, które opuściły Madryt od początku wojny, wynosi ok. 300 tysięcy. Ale na ich miejsce napłynęli inni mieszkańcy z prowincji, tak że cyfra ludności Madrytu pozostała bez zmiany : wynosi 1 milion.

Zarząd stolicy postanowił ewakuować do 31 grudnia r. b. 300 tys. osób, które podzielono na pięć kategorii: 1) urzędnicy Rządu, zatrudnieni jeszcze w Madrycie, 2) rodziny urzędników, pracujących w Walencji, 3) emeryci, 4) jeńcy i więźniowie faszystowscy, 5) sympatycy faszystów. Ci z ostatniej kategorii będą rozmieszczeni w różnych punktach kraju i pozostawać będą pod nadzorem policji.

Po zmniejszeniu ludności o 300 tys. i wykończeniu kolei Madryt — Walencja, którego spodziewają się na 1 stycznia, władze miejskie spodziewają się łatwiejszego wyżywienia mieszkańców podczas zimy.

VIII Zjazd
Stow. b. więźniów politycznych

Dzisiaj rozpoczyna się w Katowicach VIII Zjazd delegatów Stowarzyszenia byłych więźniów politycznych.

Witamy serdecznie uczestników Zjazdu i życzymy im owocnych obrad. Kto, jak kto, ale więźniowie polityczni z okresu panowania zaborców w Polsce, z czasów niewoli narodowej, mogą o sobie z czystym sumieniem powiedzieć, że POLSKA NIE DOSTAŁA SIĘ IM ZA DARMO. Z tego też tytułu głos tych bojowników o niepodległość i wolność Polski ma wagę szczególną i wszyscy z nim liczyć się muszą. Dotyczy to zarówno poglądów Stowarzyszenia na sytuację obecną w Polsce, jak też losu i sytuacji materialnej samych członków Stowarzyszenia.

***

Zjazd będzie obradował w Domu Oświatowym przy ul. Francuskiej 12, drugie piętro.

Początek o godz. 10-ej.

Na Zlot!

Program Zlotu Młodzieży w Warszawie będzie w przybliżeniu następujący:

niedziela, dnia 19-go września 1937 roku.

Do godz. 11-ej przyjazdy grup załatwienie formalności w Biurze Zlotu na ul. Czerwonego Krzyża 20,

godz. 10—11.30 w sali teatru „Ateneum" koncert orkiestr robotniczych;

godz. 11.30—12 ustawianie pochodu i wymarsz,

godz. 12—13 marsz ulicami Warszawy,

godz. 13—13.45 ustawianie się czwórkami w czworobok, wysłuchanie uroczystego przemówienia i złożenie przyrzeczenia,

godz. 13.45—14 defilada w takt żałobnych werbli przed historyczną szubienicą.

godz. 14—15.30 odmarsz na boisko „Skry", obiad,

godz. 15.30—17.30 Rewia Sportu Robotniczego,

godz. 17.30—19 akademia pod otwartym niebem, uroczyste zamknięcie Zlotu,

godz. 19—19.45 herbata i szykowanie się do odmarszu,

godz. 19.45 odmarsz na Dworzec Główny.

Oczywista, że sprawa Zlotu zależną jest od uwzględnienia przez Min. Komunikacji podania Komitetu Zlotowego o zniżki i pociągi popularne. Wobec tego, że Min. Komunikacji dotychczas jeszcze sprawy zniżek nie załatwiło, przeto zainteresowane organizacje otrzymają od Komitetu Zlotowego dodatkowe informacje i wyjaśnienia.

Kto wybija szyby w sklepach żydowskich?

W dniu 5 września, jak doniosła o tym w zwięzłym komunikacie prasa warszawska, aresztowano na gorącym uczynku wybijania szyb w żydowskim sklepie na ul. Świętokrzyskiej 4 studentów, wśród nich znaleźli się: Mieczysław Zarzycki i Klemens Sznarbachowski.

W Nr. 1 „Młodej Polski", organie OZN-owego „Związku Młodej Polski" na str. 19 czytamy: „Mieczysława Zarzyckiego mianowano kierownikiem okręgu warszawskiego i kierownikiem wydziału organizacji terytorialnej".

W tym samym numerze Mieczysław Zarzycki ogłosił artykuł programowy, będący apologią przedwojennej Narodowej Demokracji. Tenże Zarzycki, będący w organizacji prawą ręką Rutkowskiego i uważany za oficjalnego ideologa Zw. Młodej Polski, ogłosił w nr. 2 „Młodej Polski", w rubryce „Wychowanie", artykuł p. t. „Typ kierownika Związku Młodej Polski".

Aresztowany obok Zarzyckiego, Klemens Sznarbachowski, jeden z czołowych działaczów „Zw. Mł. Pol.", organizator i wykładowca na obozie Związku w Bystrej pod Białą (brał w nim udział i Zarzycki) — to jedna z wybitniejszych figur w „Zw. Mł. Pol.". W nr. 1 „Młodej Polski" ogłosił art. p. t. „Naród pod bronią".

Czy zaaresztowani za wybijanie szyb w sklepach żydowskich, pp. Zarzycki i Sznarbachowski są tymi samymi, co „wychowują" młodzież OZN-ową?

Jeśli tak, to powinszować takich „wychowawców"! „Stary" OZN jeszcze nie rozpoczął swej działalności i wciąż się jeszcze organizuje. Ale młodzież OZN-owa już działa „na całego", już tłucze szyby w sklepach żydowskich i w ten sposób dokonywa „przełomu" narodowego!

Tylko tak dalej, a będzie „konsolidacja" aż miło!

Proces b. starosty

Proces b. starosty jarosławskiego Henryka Wąsa tow. wyznaczony został na dz. 26 września rb. i potrwa około 2 tygodni. (PAT.).

Współpraca państw demokracji północnej

W Sztokholmie odbyła się konferencja ministrów Spraw Zagranicznych czterech krajów północnych, a mianowicie: Danii, Finlandii, Norwegii i Szwecji.

Zdjęcie nasze przedstawia od lewej do prawej następujących ministrów: Muncha (Dania), Holsti'ego (Finlandia), Koht'a (Norwegia) i Sandlera (Szwecja).

Obrady trade-unionów

Kongres angielskich Trade Unionów w Norwich odrzucił wniosek, wypowiadający się przeciwko deklaracji Rady Narodowej Trade Unionów, aprobującej, pomimo licznych zastrzeżeń, politykę zbrojeń Rządu narodowego.

Deklaracja ta została następnie przyjęta, przy czym wypowiedzieli się za nią delegaci, reprezentujący 3.554 tys. głosów. Przeciwko deklaracji wypowiedzieli się delegaci, reprezentujący 254 tys. głosów.

Statek szkolny rewizjonistów

Magistrat m. Tel - Avivu urządził przyjęcie dla załogi żydowskiej żaglowca szkolnego „Sara I", należącego do organizacji syjonistów - rewizjonistów, a mającego na pokładzie 44 członków załogi.

Mimo interwencji czynników żydowskich, władze miejscowe nie pozwoliły na lądowane załogi w porcie Tel - Avivu, lecz w Haifie. „Sara I" jest czteromasztowcem, pojemności 750 ton, posiadającym dwa pomocnicze motory Diesla o sile 100 KM. (PAT.).

Rozpoczęły się manewry pomorskie

Rozpoczęły się wielkie pomorskie manewry międzydywizyjne. Wszystkie miasta, leżące na terenie manewrów, m. in. Wągrowiec, Szubin, Kcynia i Żnin udekorowane są transparentami i chorągwiami o barwach narodowych polskich, fińskich, łotewskich i estońskich na cześć szefów sztabów tych państw, uczestniczących w manewrach.

Wojska biorące udział w manewrach zajęły pozycje wyjściowe i przeszły do wstępnych działań. W manewrach bierze udział wiele jednostek piechoty, kawalerii, broni pancernej i lotnictwa.

Goście bałtyccy na manewrach

Gen. M. Reek, szef Sztabu Generalnego Estonii i gen. Karol Oesch, szef Sztabu Generalnego Finlandii w chwili przybycia do Warszawy.

Przywitał ich na lotnisku szef Sztabu Głównego gen. Stachiewicz

Przegląd prasy

MIN. BECK W PARYŻU.

Min. Beck konferuje w Paryżu z ministrem Delbosem. „Gazeta Polska" w telefonie z Paryża bardzo się cieszy z sympatycznego przyjęcia polskiego ministra. Np.

Prasa francuska wita przyjazd polskiego ministra ze **szczerym zadowoleniem**. Godzi się zaznaczyć, że nawet pisma systematycznie inspirowane przez „nie francuski czynniki" (?), w sposób dla Polski nie życzliwy, przestrzegają tym razem tonu nader umiarkowanego.

Nie znaleźliśmy dziś **oklepanych już zaczepek** przeciw polskiej polityce zagranicznej ani w lewo radykalnej „Oeuvre", ani w prawicowych „Echo de Paris", ani w „Ordre", które zazwyczaj w formie przesadnie polemicznej bronią czesko - sowieckiej koncepcji paktu wschodniego.

Że polski minister jest sympatycznie przyjmowany — rzecz zrozumiała. Chodzi naturalnie nie o osobę ministra i jego dzisiejszą politykę, lecz o to, że Francja **bardzo ceni** współpracę z Polską. Zastrzeżenia przeciwko **KIERUNKOWI** polityki polskiej nie są bynajmniej zawsze „zaczepkami". Ileż to w „Gazecie Polskiej" w korespondencjach paryskich czytaliśmy przeróżnych uszczypliwości pod adresem francuskiego rządu!

NA RATY! NA RATY!

Niektóre dzienniki w rodzaju „Czasu" proponują wprowadzić nową ordynację wyborczą na raty: wpierw przeprowadzić wybory samorządowe, a dopiero potem w r. 1940(!!) — sejmowe. Krakowski „Kurier Wieczorny" daje odprawę tym chytrym pomysłom:

> Obóz demokratyczny nie zgodzi się na inną ordynację jak na dawną! Domagać się będzie nowych, demokratycznych wyborów nie w roku dopiero 1940, ale najpóźniej na wiosnę 1938 roku.
>
> To uspokoi kraj i rozładuje namiętności. Rozkładanie na raty sposobów „likwidowania niepokojów" i godzenia powaśnionych, nie prowadzi do celu!

Pisaliśmy obszernie o tych ratalnych pomysłach „Czasu" i innych wczoraj. W masach pracujących wywołują oburzenie.

KOLONIE W NORYMBERDZE.

„Dziennik Nar." podkreśla, w art. wstępnym, że w Norymberdze Hitler silnie postawił sprawę kolonii dla Niemiec, i dopatruje się w tym jakichś zasadniczych **zmian** w polityce hitlerowskiej. Pisze:

> Dotychczas zmiany te dotyczyły przeważnie stosunków wewnętrznych Rzeszy, obecnie zaczynają one przenikać do jej polityki zewnętrznej, czyniąc z niej nową siłę o nieustalonym jeszcze charakterze i kierunku działania.

Z tymi „koloniami" nie trzeba przesadzać. Hitlerowcy krzyczą o „koloniach" zawsze wtedy, gdy zaborczość na terenie europejskim jest skrępowana. Nawet „oś Berlin — Rzym" niewiele pomogła. Dobrze więc, że „Dziennik Nar." dodaje:

> Tem większej wymaga to czujności ze strony sąsiadów Rzeszy, którzy powinni zdawać sobie dobrze sprawę ze wszystkich możliwości, kryjących się w łonie polityki niemieckiej.

„Czujność" sytuacja rzeczywiście wymaga. „Ze strony sąsiadów", np. **Polski.** Ale „Dziennik" przecie dowodzi, że Hitler jest „pożyteczny..." Czyżby potrzebną była „czujność" wobec „pożytecznego" czynnika? Wszystko to nie trzyma się kupy.

TRAGEDIA GDAŃSKA.

W „Dzienniku Porannym" znajdujemy trafne uwagi na temat Gdańska. Hitlerowcy **celowo** starają się wykazać bezskuteczność polskich interwencyj — **aby zdyskredytować Polskę w oczach Gdańska:**

> Jeżeli chodzi specjalnie o Gdańsk, to nie sposób oprzeć się wrażeniom, że władze gdańskie, dążąc przy pomocy różnych wykrętów, do paraliżowania w praktyce wszelkiej akcji protestacyjnej Rządu Polskiego, usiłują w ten sposób, demonstracyjnie niemal, wykazywać bezsilność Rzeczypospolitej na terenie Wolnego Miasta. Takie dyskredytowanie prestiżu Polski może mieć głębokie przyczyny, pozwala ono hitlerowcom łatwiej zmusić do uległości niezależną część społeczeństwa gdańskiego, która w stanowisku i wpływie Polski widziała jedyną ostoję zachowania jakichś praworządnych form stosunków na terenie Wolnego Miasta.

Uwaga trafna. Niepodobna nie stwierdzić, że ta polityka dyskredytowania Polski została uwieńczona znacznym sukcesem—z punktu widzenia Niemiec. A „Czas" zachwyca się „sukcesami" polityki — polskiej!...

„NOWA ORDYNACJA".

Mówi się wiele o „nowej" ordynacji wyborczej. Ale jaką ma być ta ordynacja? W „ABC" jakiś chaotyczny „projekt" umieszcza p. Studnicki. A lwowski „Dziennik Polski" pisze, że z projektem wystąpi prasa (?) rządowa. Będzie to projekt, stojący na gruncie „kierowanej demokracji":

> „Sejm składałby się z dwóch części, a mianowiciee z posłów, wybieranych *przez organizacje zawodowe i gospodarcze*, przy czym poseł wybierany byłby w powszechnym i tajnym głosowaniu. Kandydaci ustalani byliby przez Komisję Związków zawodowych i gospodarczych. Udział w głosowaniu brali by jednak tylko członkowie związków zawodowych i gospodarczych.
>
> Druga niejako część Sejmu składałaby się z posłów, wybieranych przez ogół obywateli w zwykłym głosowaniu powszechnym".

Takich bzdurnych projektów zaczyna ukazywać się więcej. Rozpoczyna się nowe krętactwo— na wielką skalę.

PO ZAJŚCIACH W MAŁOPOLSCE

Echa zajść w Małopolsce trwają dalej. „Goniec" podaje wiadomość o wizycie znanego działacza ludowego, ob. Solarza, u p. Prezydenta:

> Duże wrażenie w kołach politycznych wywołała wiadomość o przyjęciu przez p. Prezydenta Rzplitej p. Solarza, dyrektora uniwersytetu ludowego w Gaci pod Przemyślem i ideologa radykalnego ruchu młodoludowcowego „Wici". W czasie audiencji p. Solarz miał poinformować p. Prezydenta o tle *przebiegu i szczegółach ostatnich zajść na wsiach w Małopolsce środkowej*. Ponoć p. Prezydent z dużą uwagą wysłuchał relacji p. Solarza.

A ludowcowy „Zielony Sztandar" omawia rolę chłopów w Polsce i dążenie reakcyjnych czynników do upośledzenia chłopów pod pretekstem „mocarstwowości":

> Kto „mocarstwowość" państwa chce budować na krzywdzie i upośledzeniu chłopów, jest duchowym potomkiem tych, co Polskę *zaprowadzili kiedyś do grobu*. Z tym trzeba walczyć aż do zwycięstwa— tak w imię sprawy chłopskiej, jak i w imię rzeczywistej potęgi Polski.
>
> Nakaz tej walki jest jednym z przykazań, wynikających z doświadczeń naszych dziejów!

K. Cz.

Pokwitowania

Do dyspozycji Centr. Kom. Związków Zawodowych w myśl wezwania z dn. 14.8 1936 r.

Związeek Robotników Przemysłu Budowlanego, Drzewnego i Ceramicznego—Wilno zł. 21.30.

Na ofiary pogromu w Brześciu n B.

W imieniu grupy chłopców gimnazium Lauera kl. 4-ta zł. 2.

PIM przewiduje chłód

Przewidywany przebieg pogody w dn. 11 b. m.: Pogoda o zachmurzeniu zmiennym z przelotnymi deszczami, głównie w dzielnicach południowych, chmury warstwowe i warstwowo - kłębiaste, podstawa chmur niskich 300 — 600 m. chłodno (temperatura ok. 15 st.). Umiarkowane, chwilami porywiste wiatry zachodnie i północno - zachodnie.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Cień swastyki nad Górnym Śląskiem

Dzięki niedyskrecji jednego z uczestników „kursów szkolnych“ w Bochum, podczas których głośne przemówienie wygłosił nadprezydent prowincji śląskiej Wagner, do wiadomości prasy zagranicznej dostał się pełny tekst tego antypolskiego przemówienia, zawierającego wytyczne hitlerowskiej akcji germanizacyjnej na czas najbliższy.

Występując przed słuchaczami spośród członków „Bund Deutscher Osten“ („Związek Niemców Wschodnich“), wysoki dygnitarz hitlerowski — przyznać trzeba — nie owijał myśli swych w bawełnę. Uskrzydlony radością spowodu wygaśnięcia konwencji górnośląskiej, p. Wagner dał upust projektom i zamiarom hakaty hitlerowskiej, której celem jest zupełne zniemczenie bądź też wytępienie ludności polskiej po tamtej stronie śląskiej granicy.

Nadprezydent Wagner — powołując się na specjalne pełnomocnictwa, otrzymane do walki z polskością od samego Hitlera — zaznaczył przede wszystkim, że w Zachodnich Prusach, w Poznańskiem i na Pomorzu trzeba podjąć energiczną walkę, aby przeszkodzić posuwaniu się naprzód słowiańszczyzny. Nie fortece należy budować na pograniczu — twierdził p. Wagner — lecz **wysyłać trzeba w głąb Polski energicznych i nieustraszonych ludzi niemieckich.** Górny Śląsk — bez względu na jego dzisiejszą przynależność państwową — „musi znowu stać się niemieckim“. Kwestia przynależności państwowej nie jest zresztą — zdaniem p. Wagnera— żadną przeszkodą w działalności hitlerowskiej hakaty, albowiem „zawarty z Polską pakt nieagresji nie ma nic wspólnego z walką o niemieckość Górnego Śląska“.

Nadprezydent Wagner nie omieszkał też poinformować słuchaczy o sposobach i metodach zapowiadanej walki. Choć znamy te metody doskonale z czasów Wrześni, dozu Drzymały i działalności słynnej „Komisji Kolonizacyjnej“, nie zaszkodzi zrekapitulować program p. Wagnera, szczególnie interesujący w dobie „przyjaźni“ polsko - hitlerowskich i związanych z nią „kulturalnych porozumień“.

Dążąc zatem świadomie i konsekwentnie do tego, aby „cały G. Śląsk dostał się znowu w ręce niemieckie“, p. Wagner i jego komilitoni przejdą „narazie“ do skromniejszej praktyki codziennej.

„Polskie kazania i nabożeństwa — mówił p. Wagner — które dotychczas były rozpowszechnione na Śląsku, uległy w ostatnich czasach znacznej redukcji. Oświadczam panom, że stale będę interweniował u kardynała (arcybiskupa diecezji śląskiej), aby w kraju tym pod żadnym warunkiem **nie odbywało się ani jedno polskie nabożeństwo, czy też kazanie.** — Mogę was zapewnić, że minął już ostatni rok, w którym wolno było na Śląsku odprawiać polskie nabożeństwa. Duchownego, który przekroczy ten zakaz, będę wzywał do siebie, aby mi przyrzekł, że więcej tego nie uczyni. O ile który z nich odmówi, **każę go zamknąć.** Zniknąć muszą również wszystkie polskie książki do nabożeństwa. **Dzieci (polskie) będziemy wysyłali w głąb kraju,** by je tam wychować po niemiecku, tak, że gdy powrócą na Śląsk, nie wyrzekną już słowa po polsku“.

Słuchajmy dalej cierpliwie, choć z zaciśniętymi zębami, tego **urzędowego** programu hakaty hitlerowskiej: „Będę dążył — oznajmił nadprezydent Wagner — **do usunięcia nazw i nazwisk polskich** Wszystko, co wskazywałoby na polskie pochodzenie, musi zniknąć... Będziemy tworzyli wspólne obozy szkolne dla dzieci polskich i niemieckich. Młodzieży polskiej trzeba będzie stale powtarzać, że **Polak równa się u nas czyścicielowi butów** („polnisch bei uns gleich Schuhputzer ist“). Nowa młodzież śląska musi raczej dać się zabić, aniżeli wziąć słowo polskie do ust... Nie cofniemy się również przed urządzaniem procesów pokazowych. Moi partnerzy (t. j. Polacy) nie będą mieli ze mnie zbyt wiele pociechy“.

***

Niewątpliwie. P. nadprezydent Wagner nie rzuca słów na wiatr, czego dowodem informacje podawane ostatnio nawet przez PAT-a zza kordonu oraz — liczne, wcale nie pokazowe, procesy hitlerowców niemieckich w Polsce. P. Wagner, choć do Białowieży na polowania nie jeździł, jest wysokim dygnitarzem hitlerowskim i reprezentantem Rządu „Trzeciej“ Rzeszy w prowincji śląskiej. Z tymże Rządem — Rząd Rzeczypospolitej Polskiej zawarł w r. 1934 pakt nieagresji i rozmaite „przyjazne“ umowy dodatkowe. Polscy autorowie paktu mają się za jedynych wyrazicieli „ideologii państwowej“ i jedynych szermierzy „Polski mocarstwowej“... Posiadamy tedy aż nadto przesłanek faktycznych, by wysunąć z nich wnioski jedynie logiczne, racjonalne i — konieczne.

BD.

Żydowski agitator hitlerowski

W Insbrucku skazano bogatego fabrykanta wódek Dubsky'ego za **działalność hitlerowską na sześć** miesięcy aresztu.

Dubsky, który jest Żydem, piastował wysokie godności w Związku Ojczyźnianym rządowej i jedynie legalnej organizacji politycznej. Po pewnym czasie wykryto, że Dubsky tworzy jaczejkę hitlerowską i zajmuje się szpiegostwem na rzecz hitlerowców.

Między in. Dubsky wziął udział w uprowadzeniu niejakiego Tomaschka, heimwehrowca (bojówki faszystów austriackich). Tomaschek zabił przed laty pewnego hitlerowca, za co hitlerowcy chcieli się zemścić na nim. Dubsky zaprosił go na przejażdżkę automobilową, podczas której Tomaschka miano zamordować. Plan ten w ostatniej chwili udaremniono.

Zdemaskowanie Dubsky'ego świadczy o „moralności“ faszyzmu austriackiego, a zwłaszcza hitlerowców, tych 100-procentowych antysemitów, nie gardzących jednak „swoimi“ Żydami.

Ale też tacy to i Żydzi, à la Dubsky...

69-ty Kongres
angielskich związków zawodowych

(Od naszego korespondenta londyńskiego)

Średniowiecze i nowe czasy

Norwich, we wrześniu.

W mieście 37 kościołów normańskich ,a wąskich i krętych ulic z okresu wczesnego średniowiecza zgromadziło się około 700 oficjalnych przedstawicieli angielskiego ruchu robotniczego. Równo 600 z nich to urzędowi delegaci ruchu zawodowego. Reszta to przedstawiciele najróżniejszych gałęzi ruchu robotniczego.

W niedzielę, w przededniu otwarcia kongresu ,tak cichy zazwyczaj Norwich ożywił się i stanął pod znakiem wielkiego zjazdu.

W katedrze, jednej z najciekawszych na świecie ,biskup z Glasgow odprawił nabożeństwo, zamówione przez „Industrial Christian Fellowship“, bardzo rozgałęzioną organizację religijną angielskich związków zawodowych, i stanowiące część programu kongresu. (W tej samej zresztą katedrze odbywają się podczas kongresu co wieczór nabożeństwa, a w południe kazania duchownych na tematy z ruchu robotniczego, jak „Dyktatura a wolność“, „Wartość a płaca“ i t. p.).

W niedzielę wieczór odbyła się też — związana z każdym kongresem zawodowym — demonstracja. Dla niej wybrano nie kościół, których tyle jest w Norwich, lecz najnowocześniejsze kino *przemysłowego miasta Norwich.* W demonstracji, podczas której główne przemówienie wygłosił przewodniczący Związków Zawodowych tow. Ernest Bevin, wzięły przede wszystkim udział tysiące robotników szewckich i garbarskich, mieszkających w Norwich, oraz wiele setek zorganizowanych robotników rolnych z okolic Norwich, gdyż okolice te (Suffolk) są jednym z nielicznych śpichrzów zbożowych Anglii.

Obrady kongresu odbywają się w średniowiecznym budynku, w hali św. Andrzeja, dawnym kościele w formie bazyliki gotyckiego stylu. Mieści się tam swobodnie 700 delegatów i ok. 100 przedstawicieli prasy.

Równo o 12-ej w poniedziałek władze związkowe zasiadły na podium i kongres zaczął swe prace.

Kongres wita robotniczy burmistrz m. Norwich, gdyż to średniowieczne miasto jest rządzone obecnie przez Partię Pracy. Wita też dziekana z Norwich, obecnego na kongresie i wskazuje — rzecz znamienna! — na wiceburmistrza, siedzącego obok tow. Citrine'a w prezydium, a będącego właścicielem jednej z fabryk obuwia w Norwich!

Średniowiecze i nowoczesność, Kościół i świeckość, kapitalistyczny pracodawca i anty-kapitalistyczne związki zawodowe — wszystko to tak blisko siebie, w nastroju wesołym i serdecznym, wszystko to trzeba zapamiętać, gdyż nadaje to ton zasadniczy, ułatwiający zrozumienie angielskiego ruchu robotniczego i obrad kongresu.

Na początku kongresu przewodniczący jego, którym jest z urzędu przewodniczący Związków Zawodowych za rok ubiegły, wygłasza przemówienie wstępne.

W mowie tej nie chodzi tylko o przywitanie. Jest to raczej sprawozdanie za rok ub. i raczej program na przyszłość. Dlatego mowa ta jest pierwszorzędną manifestacją polityczną i wzbudza ogólne zainteresowanie.

Bevin w pełni spełnił pokładane w nim nadzieje. Mowę jego przyjęto kilkuminutowymi oklaskami. Napiszemy o niej obszernie.

ALF EVANS

„Hiszpański“ szwindel hitlerowców gdańskich

O nowym „hiszpańskim“ epizodzie w sprawie tow. Wiechmanna donoszą nam jeszcze, co następuje:

Urząd prasowy Senatu w Gdańsku ogłosił 8-go b. m. komunikat, o którym twierdzi, że tow. Wiechmann znajduje się w Hiszpanii. Jako dowód, podaje Senat, że były towarzysz partyjny Wiechmanna w Gdańsku otrzymał list z Hiszpanii, napisany przez Wiechmanna. List ten dostał się do rąk policji. Wobec tego — twierdzi urząd prasowy — jest faktem niewątpliwym, że Wiechmann przebywa obecnie w Hiszpanii.

O tym liście „hiszpańskim“ pisaliśmy już przed niewielu dniami. Pozostał on w ręku policji. Nie ulega wątpliwości, że ma się tu do czynienia z usiłowaniem policji gdańskiej obalenia zarzutu, podniesionego przeciw niej w prasie zagranicznej, iż porwała Wiechmanna do niemieckiego obozu koncentracyjnego, albo zamordowała go.

Wiadomo, że Wiechmanna policja polityczna aresztowała 25-go maja r. b. w nocy o 23½ na bezludnej ulicy Oliwy, przedmieścia Gdańska. Podczas aresztowania znajdował się na miejscu samochód niemiecki. Podług informacyj policyjnych, Wiechmann miał być zaprowadzony do prezydium policji i po godzinnym przesłuchaniu zwolniony.

Od tego czasu tow. Wiechmann zaginął. Policja przeszło tydzień wzbraniała się ogłosić o jego zaginięciu. Konfiskowała wszystkie gazety zagraniczne, które pisały o tym wypadku. Dopiero pod naciskiem opinii publicznej zagranicą przyznała się do aresztowania Wiechmanna.

W miesiąc później policja gdańska przedsięwzięła pierwszą próbę oczyszczenia siebie z zarzutu porwania, ewentualnie zamordowania Wiechmana. Mowa tu o podrzuceniu w pobliżu Gdyni dowodów osobistych Wiechmana. Chciano w ten sposób urobić opinię, jakoby Wiechmann uciekł do Polski, by uniknąć kary. Ale Wiechmann nigdy nie miał żadnego dochodzenia karnego, a policja gdańska sama przecież stwierdziła, że po przesłuchaniu, wypuściła go na wolność.

Ponieważ z „ucieczką“ do Polski nie udało się, policja gdańska wpadła obecnie na pomysł z Hiszpanią. Ale i on ma wszelkie cechy oszystwa. Oprócz podanych już motywów, należy uwzględnić, że Wichmann był urzędnikiem **polskich** kolei państwowych, że miał zabezpieczony byt materialny, że ma żonę i dwoje nieletnich dzieci. Gdyby istotnie chciał uciec, toby naturalnie zwrócił się do władz polskich i zabiegałby o przeniesienie do Polski, celem zapewnienia bytu swej rodzinie.

Ma się więc do czynienia ze zwykłym fałszerstwem listu. Hitlerowcy wybrali właśnie moment obecny dla swego „hiszpańskiego“ odkrycia, ponieważ Wysoki Komisarz Ligi Narodów w Gdańsku, prof. Burckhart, **złożył Radzie Ligi na nadchodzącą sesję sprawozdanie o sytuacji w Gdańsku, w którym jest też mowa o sprawie Wiechmanna.**

Mamy nadzieję, że wobec barbarzyńskiego prześladowania polskości w Gdańsku, wobec porywania dzieci polskich do szkół niemieckich, Rząd polski więcej, niż dotąd, zainteresuje się sprawą porwania tow. Wiechmanna, posła na Sejm gdański i urzędnika kolei polskich.

Norymberczykom

Kolejna parada norymberska przyniosła — jak się spodziewać należało — dużo zgiełku, wrzawy, do niczego nie obowiązujących tyrad i frazesów bez pokrycia. Wszystko to razem wzięte jest zasłoną dymną dla pokrycia rzeczywistości nie świątecznej i nie oficjalnej, a odległej bardzo od reżyserii norymberskiej. Konfrontacja tej rzeczywistości z urzędowym programem partii hitlerowskiej ,opracowanym przed siedemnastu laty, unaoczni najlepiej co przyniosły — a raczej czego nie przyniosły Niemcom — lata 1933—1937.

D. 24 lutego 1920 r. w monachijskim Hofbräuhaus p. Adolf Hitler, podówczas jeszcze tylko organizator partii i młody polityk bez przydziału, ogłosił zebranym zwolennikom 25 punktów programowych, które miały stać się podstawą działania partii narodowo-„socjalistycznej“ zarówno w okresie organizacyjno propagandowym, jak i po objęciu przez nią rządów.

Program, jak to zwykle bywa, dzieli się na części: deklaratywną i postulatywną. W części deklaratywnej najistotniejszy jest p. 9, według którego „wszyscy obywatele państwa (niemieckiego) muszą posiadać jednakowe prawa i obowiązki...“ Nie znajdzie się chyba nikt na świecie, ktoby zechciał twierdzić, że piękna zasada tego punktu 9-go znalazła zastosowanie w praktyce „Trzeciej“ Rzeszy.

Część postulatywna w porównaniu z prawdą życia tworzy nie mniej jaskrawe sprzeczności. Albowiem program narodowych „socjalistów“ żądał m. in.: zniesienia dochodów bez pracy i bez wysiłków, przełamania niewoli lichwiarskiej (p. 11), całkowitej konfiskaty zysków wojennych (p. 12), upaństwowienia wszystkich już sfuzjowanych przedsiębiorstw (trustów, p. 13), udziału w zyskach wielkich przedsiębiorstw (p. 14), kształcenia szczególnie uzdolnionych dzieci ubogich rodziców, bez względu na ich stan lub zawód, na koszt państwa (p. 20), ustawowej walki ze świadomym kłamstwem politycznym i jego rozpowszechnieniem przez prasę (p. 23), wolności wszystkich wyznań religijnych w państwie (p. 24).

Jeśli wśród tłumu uczestników parady norymberskiej było też — prócz szturmówek i wielorakiej policji — trochę uczciwych Niemców, świąteczny ich nastrój musiała z pewnością zmącić gorzka refleksja na temat wartości obietnic i przyrzeczeń — „wodzów“.

x.

Nowe Książki

Mieczysława Łuczyńska. Dalekie światła. Powieść. Warszawa, „Wydawnictwo Współczesne“ (r. 1937); str. 288.

Jeden z bohaterów powieści p. Łuczyńskiej na pierwszej stronie swej książki umieścił taką deykację: „Pani Feliksie Woronieckiej, własną ideologię o szczęściu wypowiada Autor“... Ta „własna ideologia o szczęściu“ — bardzo dobrze charakteryzuje sens, styl i atmosferę „Dalekich Świateł“. W krąg akcji wprowadza tu autorka trzy młode pary, które w poszukiwaniu t. zw. szczęścia, kochają się i nie kochają naprzemian i po długich dopiero peryferiach osiągają cele zamierzone. Niestety, wszyscy ci bohaterowie wątpliwego autoramentu nie wynoszą się ponad papierowe szablony, a wszystkie ich przejścia i przeżycia nie wybiegają poza obręb małociekawych spraw sercowych i kieszeniowych, w najzupełniej prywatnym i osobistym ich aspekcie. Trochę swoistego wyrazu ma w sobie postać starego Święcickiego — tyrana, dziwaka i skąpca, który pod wpływem różnych nie dość wyjaśnionych okoliczności, zamienia się w dobrą wróżkę z bajki, siejąc wokół siebie radość i błogosławieństwo. Artystycznie można było postać tę bardziej pogłębić i wyzyskać.

Nieporadności kompozycyjnej i psychologicznej powierzchowności towarzyszy ubóstwo środków pisarskich, źle maskowane melodramatycznym patosem, to znowu jakąś „młodopolszczyzną“ w najgorszym i najbardziej spłyconym jej wydaniu. Pełno tu „dusz“, „ekstaz“, „mroków“ itp. słówek mających pokryć jałowość i pustkę całkiem banalnej koncepcji autorskiej. Koturny patosu stylistycznego, źle dopasowane do linij postaci powieściowych, wywołać muszą nieraz uśmiech na ustach wybredniejszego czytelnika. Oto wdzięczne próbki: „Od dotykającego ją ramienia Woronieckiego, szła nieznana moc i równowaga ducha“ (str. 105), albo: „Tu odzierała swą duszę z szat i toczyła z nią samotne rozmowy“ (str. 253). Trochę trudno zrozumieć, dlaczego akurat ramię ma być siedliskiem „równowagi ducha“ i nie mniej trudno sobie wyobrazić taką „duszę odartą z szat“...

Pani Łuczyńska jest autorką wielu już powieści, cieszących się podobno — nawet pewną poczytnością. „Wzruszającą“ przeciętnościowy zawsze znajdują odbiorność i lekkostrawny banał powieściów, z czego bynajmniej nie wynika, że lektura tego rodzaju ma istotną i trwałą wartość artystyczną.

Bolesław Dudziński

M. Arcta SŁOWNICZEK ORTOGRAFICZNY I ZASADY PISOWNI POLSKIEJ według uchwał Komitetu Ortograficznego Polskiej Akademi Umiejętności, wydanie nowe poprawione i powiększone.

Słowniczek ten jest nadzwyczaj praktycznym podręcznym źródłem informacyj o pisowni polskiej, dostosowanym przede wszystkim do potrzeb codziennych.

Około 20.000 wyrazów stanowi ten zapas, którym operuje przeważająca większość książek, pism i dokumentów. Wykład zasad pisowni został bardzo rozszerzony w porównaniu z poprzednimi wydawnictwami. Dogodny układ Słowniczka pozwala na natychmiastowe odnalezienie potrzebnych prawideł, które sformułowane są w sposób możliwie nieskomplikowany i dokładny. Przy bardzo wielu wyrazach Słowniczka umieszczono objaśnienia ortograficzne, zwracając w ten sposób uwagę na odrębności nowych prawideł.

Przy dużej stosunkowo objętości cena Słowniczka jest bardzo niska; wynosi w mocnej oprawie płóciennej zł. 2.20, w broszurze tylko zł. 1.20.

RAZEM CZY OSOBNO? — M. Arcta Słowniczek wyrazów pisanych łącznie lub rozdzielnie. Według przepisów Akademi Umiejętności z r. 1936 ułożyła Irena Arctowa. 5422 wyrazy, 124 strony. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1937.

W nowej pisowni najwięcej wątpliwości budzi sprawa pisania wyrazów złożonych lub grup wyrazów, tym bardziej, że przepisy obecne odbiegają znacznie od obowiązujących dawniej norm i ortografii zwyczajowej. Ratunkiem w tych kwestiach będzie niezawodnie ta miła książeczka, w której zebrano przeszło 5.400 wyrazów. Format naprawdę kieszonkowy, druk wyraźny, cena niska (zaledwie 90 gr.).

Słowniczek ten jest pierwszy z serii „działowych“ słowniczków ortograficznych; następne obejmą poszczególnie 3 inne najtrudniejsze dziedziny polskiej pisowni: 1) kiedy należy pisać h a kiedy ch, 2) kiedy piszemy i a kiedy j, 3) używanie przecinka i kropki. Słowniczki te będą się ukazywać kolejno w ciągu najbliższego roku.

Gerald Verner CZARNY GARBUS. Legenda o pokutującym duchu przodków w zamku angielskim wyzyskana jest umiejętnie przez zbrodniarzy. Rzekomy duch zostaje jednak zdemaskowany przez reportera Vyne.

Wrześniowy numer „Sygnałów“

Ukazał się nowy numer „Sygnałów“, który zawiera treść następującą: Ignacy Fik: Dialektyka prądu literackiego. Jan Żuk: Słonimski na wystawie. Józef Piłsudski: Myśli wybrane. Władysław Jaworski: Koniec serenady. Seweryn Sosnowski: Piewca Naroczy. Jan N. Miller: Katolicyzm i socjalizm. Henryk Ułaszyn: Czasy się zmieniają. Michał Chmielowiec: Obrona poety Peipera. Tadeusz Banaś: Przedziwna opowieść. Karol Kuryluk: Ślepe tory. Maria Koszyc Szołajska: O teatr epoki. Halina Górska: Ucieczki. Jerzy K. Weintraub: Powrót. Marian Promiński. Nowy Celine po polsku. Franciszek Gil: Uspołecznienie kultury. Stanisław Wygodzki: Autoportret. Stanisław R Dobrowolski: Janosik z Tarchowej. Paweł Hulka - Laskowski: Książka o Słowacji. Stefan Frank: Naród i państwo. Władysław Jaworski: Recenzje poetyckie. Tadeusz Hollender: Gorzkie dumania. Leon Pasternak: Karjerowiczom. Stefan Frank: Poemat narodowy. Rysunki: Karola Baranieckiego, L. Blankiewicza, E. Lipińskiego. Mieczysław Szczuka: fotomontaż. — Kronika ukraińska. Przegląd prasy. Korespondencja.

Cena egzemplarza 50 gr.

Prenumerata roczna 5 zł., półroczna zł. 2.60, kwartalna zł. 1.40.

Adres redakcji i administracji: Lwów, Hauke Bosaka 4.

Konto w P. K. O. nr. 503.400. Pocztowy przekaz rozrachunkowy Lwów nr. 1.

Lotnictwo chińskie w boju z najeźdźcą

61 zniszczonych samolotów japońskich

Chińska ambasada w Londynie, według Reutera, komunikuje, iż lotnicy chińscy w prowincji Cze-Kiang, Kiang Su i Anhwei strą cili 61 samolotów japońskich. 81 lotników japońskich zginęło, 10 dostało się do niewoli.

**
*

Samoloty chińskie bombardowały okręty japońskie na rzece Wang - Poo, opuszczając się bardzo nisko. Jedna z bomb padła na angielskie składy towarowe, wywołując pożar. Szkody przewyższają pół miliona dolarów.

POD SZANGHAJEM

W ciągu dnia trwał bez przerwy pojedynek pomiędzy artylerią chińską i japońską.

Największe walki rozegrały się pomiędzy Ha-Yu-Kong a polem wyścigowym. Chińczycy twierdzą, iż odparli Japończyków i zaczęli kontratak, ale ogień z okrętów japońskich zmusił ich do powrotu na dawne pozycje.

**
*

Chińczycy zaprzeczają wiadomości ze źródeł japońskich, jakoby wojska japońskie, operujące pod Wu - Sungiem i Yang - Tse-Poo, nawiązały łączność.

W CHINACH PÓŁNOCNYCH

Na liniach kolejowych Pekin—Nankou i Tientsin — Pukeu wojska japońskie stoją obecnie oko w oko z wojskami rządu centralnego. Rzeczoznawcy zagraniczni obliczają, że do Chin Północnych od chwili rozpoczęcia kroków nieprzyjacielskich przybyło przez Tientsin 215 tysięcy żołnierzy japońskich, nie licząc w tym oddziałów armii kwantuńskej oraz posiłków z prowincyj Dżehol i Czahar.

OFENSYWA NA SZAN - SI

Główna kwatera wojsk japońskich w Tientsinie powiadomiła konsulów cudzoziemskich, że wojska japońskie zamierzają prowadzić dalsze operacje wojskowe wojskowe wzdłuż linii kolejowej, ciągnącej się poza Kałgan, celem przeniknięcia do prowincji Szan-Si.

Według źródeł japońskich wojska japońskie zajęły Tienczeu w połowie drogi z Kałganu do Tatungu.

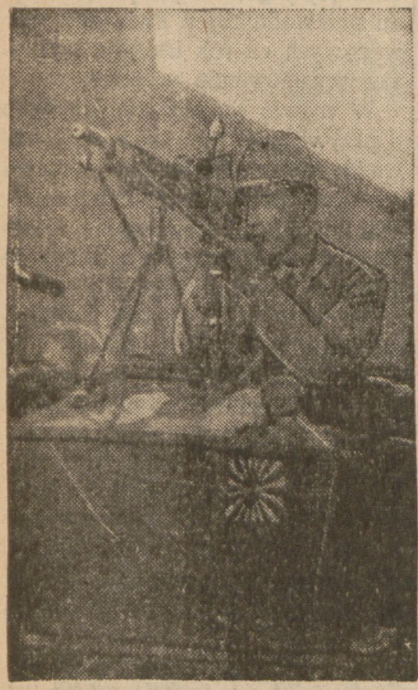
Deszcze, padając w południowej części Honou spowodowały wylew Żółtej Rzeki i jej dopływów, paraliżując ruch wojsk chińskich i przerywając ich połączenia komunikacyjne.

CHIŃCZYCY UTRZYMUJĄ POZYCJE

Agencja Central News donosi, że w ciągu dnia wczorajszego toczyły się gwałtowne walki wzdłuż linii kolejowej Pekin — Sui-Juan, której wojska chińskie bronią przeciwko dwom brygadom japońskim, wspomaganym przez oddziały mongolskie, liczące razem 25 do 30 tysięcy ludzi.

Ta sama Agencja donosi, iż około 10.00 japończyków zaatakowało miejscowość Tien - Czen, leżącą na północ od prowincji Szan - Si pomiędzy Kałganem a Tatungiem. Ataki te zostały odparte. Walki, toczące się na wschód od Jang-Tse-Pu straciły od wczoraj wieczora na sile. Oddziały chińskie utrzymują swe pozycje na linii, okrążającej od wschodu drogę, łączącą Szanghaj z Wu-Sung.

Pod Szanghajem

Żołnierz japoński przy celowniku karabinu maszynowego.

Działanie floty japońskiej
grozi nowymi powikłaniami

Korespondent Havasa donosi, że obecność japońskich okrętów wojennych wzdłuż wybrzeży Kwang - Czu - An, bombardowanie pewnych punktów wybrzeży Kwantungu, a w szczególności fortów Czekuanu oraz manewry okrętów japońskich w pobliżu wyspy Dainan, gdzie niektórzy przewidują poważniejsze operacje wojskowe, stanowią całokształt faktów, których konsekwencje polityczne posiadają doniosłe znaczenie. Konwencje z r. 1918 przyznają Japonii specjalne interesy w prowincji Fu - Kien, zaś Francji analogiczne interesy w trzech prowincjach, graniczących z Indochinami. Byłoby interesującym — ciągnie korespondent Havasa — zapoznać się z punktem widzenia Japonii w sprawie zgodności jej akcji bezpośredniej w Kwantungu ze sprawą poszanowania konwencyj z roku 1918-go.

Z drugiej strony działalność japońskiej floty wojennej na południu Chin, a mianowicie obecność okrętów japońskich w pobliżu wysp Protas oraz zajęcie stacji meteorologicznej na tym archipelagu budzi poważne zaniepokojenie na Filipinach, które na skutek tych wypadków otoczone są przez terytoria, znajdujące się w rękach Japonii. (PAT).

Hitler w Norymberdze

Jak wiadomo w Norymberdze odbywa się zjazd hitlerowców, na którym wygłosił ekspose Hitler.

W czwartek Goebbels opowiadał różne historie na temat „odruchu patriotycznego" gen. Franco oraz hitlerowskich planów „zbawienia Europy" za przykładem (no i pod przewodem) Niemiec. Takie rzeczy na serio można mówić tylko w „Trzeciej" Rzeszy i to do wyreżyserowanego audytorium.

P. Schacht nie będzie już ministrem

Berliński korespondent Havasa podaje, iż w tamtejszych kołach miarodajnych oświadczono, że dymisja d-ra Schachta ze stanowiska ministra gospodarstwa nastąpić ma niebawem.

Koła te podają, iż dr. Schacht zachowa nadal prezesurę Banku Rzeszy. Łączenie funkcyj prezesa Banku i ministra gospodarstwa było — wedle tych kół — zbyt absorbujące dla jednego człowieka.

Apel Rządu hiszpańskiego
na Radzie Ligi Narodów

Prowizoryczny porządek dzienny 58-ej sesji Rady Ligi Narodów obejmuje m. in.: raporty stałej komisji mandatowej, raport komitetu ekonomicznego, raport komisji surowcowej, sprawę składu i funkcjonowania komisyj Ligi Narodów, sprawę locarneńską, wreszcie apel Rządu hiszpańskiego.

Trade-Uniony
przeciw t. zw. „jednolitemu frontowi"

Kongres angielskich trade-unionów odrzucił znaczną większością głosów rezolucję na rzecz tak zw. „jednolitego frontu".

Rezolucja ta domagała się od Rady Generalnej trade-unionów niezwłocznego podjęcia kroków dla zapewnienia tak wśród poszczególnych narodów, jak i na terenie międzynarodowym szerokiej współpracy między wszystkimi organizacjami robotniczymi.

Odrzucenie rezolucji powyższej idzie po linii wytycznych kongresu poprzedniego.

Wypadek francuskiego turysty
w Tatrach

D. 9 bm. w godzinach popołudniowych zaszedł znów tragiczny wypadek na Rysach, gdzie jeden z uczestników wycieczki turystów cudzoziemskich, zdążających ze słowackiej strony przez Rysy do Morskiego Oka, nieznanego nazwiska obywatel francuski, w górnych partiach szczytowych spadł z kilkunastu metrów w przepaść, doznając dość poważnych obrażeń.

Towarzyszący mu turyści znieśli rannego do Morskiego Oka, skąd po założeniu opatrunków przewieziono go autobusem przez Łysą Polanę na słowacką stronę. Rany i obrażenia, jakkolwiek dość poważne, nie zagrażają jednak życiu nowej ofiary gór.

Plotki chińskie w Białymstoku

W ostatnich dniach obiegła prasę sensacyjna wiadomość o rzekomo udzielonych przemysłowi białostockiemu zamówieniach na rzecz armii chińskiej. Wartość zamówionych partyj towaru sięgać miała zawrotnej sumy 15 mil. zł., czyli orientacyjnie równałaby się zapotrzebowaniu na ok. 1 — 1½ miliona metrów materiałów mundurowych, a więc ok. 400 — 700 tys. kompletów ubraniowych.

Tymczasem na terenie Białegostoku panuje powszechne przekonanie, że wiadomość o wielkich zamówieniach dla Chin jest całkowicie zmyślona i wyssana z palca. Przemysł białostocki pracuje co prawda zawsze w znacznej mierze na eksport, niemniej jednak w chwili obecnej nie mówi się nawet o żadnych dostawach na Daleki Wschód.

Z drugiej strony jdnak w dniach ostatnich znaczne poruszenie na terenie warszawskim wywołało przybycie przedstawiciela angielskich sfer gospodarczych. który podobno prowadzi pertraktacje w sprawie większej dostawy różnych artykułów włókienniczych i obuwia dla Chin.

Wstrząs na rynkach światowych
pod wpływem wojny na Wschodzie

Ostatnie wydarzenia na Dalekim Wschodzie nie pozostały bez wpływu na sytuację międzynarodowych rynków towarowych. Jest to zupełnie zrozumiałe, jeśli uwzględnić ścisłe stosunki, łączące Chiny i Japonię z gospodarką międzynarodową oraz wzrost zapotrzebowania na wiele artykułów, niezbędnych dla prowadzenia wojny.

Po mocniejszym okresie zwyżkowych tendencji cen, jakie panowały w okresie lipca — sierpień przyniósł osłabienie tych tendencji i redukcję obrotów w najważniejszych działach gospodarstwa światowego. Dotyczyło to przede wszystkim tych surowców, których ceny wyśrubowane zostały nie tyle na skutek wzmożonego zapotrzebowania, ile w wyniku działalności międzynarodowej spekulacji.

Zaostrzenie się konfliktu na Dalekim Wschodzie i podjęcie działań zbrojnych wywołało na rynkach międzynarodowych **silną reakcję w postaci całkowitego niemal powstrzymywania się odbiorców od zakupów, nastroje spotęgowanej do maksimum nieufności, redukującej w dalszym ciągu obroty i osłabienie cen niektórych artykułów, idące w parze z jednoczesnym drożeniem surowców, niezbędnych dla prowadzenia wojny lub pośrednio związanych z gospodarką wojenną.**

Wojna na Wschodzie stwarza **olbrzymie niebezpieczeństwo dla interesów krajów europejskich, które zaangażowały w Chinach miliardowe kapitały. Poza tym na**wet gdyby konflikt został zlokalizowany i działania wojenne nie przekroczyłyby zbyt poważnie terenu obecnych walk — to i wówczas wojna oznaczałaby dla Chin i Japonii znaczne osłabienie siły nabywczej ludności i zmniejszenie się obrotów światowych.

Z drugiej strony po podjęciu działań wojennych Japonia i Chiny wystąpiły na rynkach światowych jako **nabywca olbrzymich ilości artykułów i żelaza.**

W związku z działaniami wojennymi zwyżkowały w ostatnich dniach, ryż, herbata, masło, wełna i cynk w granicach przeciętnie o 10%. Znacznie silniej zwyżkowały jeszcze ceny mięsa. Ceny pszenicy na rynkach światowych zaczęły zwyżkować silnie, poczynając od drugiej połowy sierpnia.

Po odmowie Niemiec i Włoch

Według opinii pewnych kół politycznych Londynu odmowa Niemiec i Włoch wzięcia udziału w naradach w Nyon tworzy nową sytuację, w której **utrzymanie propozycyj brytyjskich w ich całkowitej formie, wydaje się niemożliwe.** O ile chodzi na przykład o plan ograniczenia swobody ruchów łodzi podwodnych, to bez udziału Włoch jest rzeczą trudną uzgodnić tego rodzaju zarządzenie. Powzięcie zaś takich postanowień bez zgody Włoch i postawienie Włoch przed faktem dokonanym, stworzyłoby niebezpieczną płaszczyznę konfliktów, których W. Brytania **stanowczo pragnie uniknąć.**

Mimo to, konferencja posiadać będzie dla W. Brytanii doniosłe znaczenie. Będzie ona pewnego rodzaju **mobilizacją sił morskich na Morzu Śródziemnym pod przewodnictwem W. Brytanii.**

W Paryżu przypuszczają, że konferencja w Nyon ograniczy się ściśle do zagadnień technicznych, ustalając plan techniczny zwalczania korsarstwa na Morzu Śródziemnym i zapewnienia bezpieczeństwa okrętom handlowym, odbywającym drogę przez to morze. Po ustaleniu tego planu Francja i Anglia zwrócą się do pozostałych uczestników konferencji o udzielenie im pełnomocnictw. Wówczas dopiero Anglia i Francja w imieniu wszystkich państw, uczestniczących w konferencji, przeprowadzą rokowania z Włochami i Niemcami w sprawie zrealizowania bezpieczeństwa na Morzu Śródziemnym.

Mandżurski Lawrence

Gen. Doihara, zwany Lawrencem mandżurskim, przybył 7 września do Pekinu.

Gen. Doihara, który był organizatorem akcji japońskiej w Mandżurii, wypowiadał się stale za koniecznością ekspansji japońskiej na całe Chiny Północne.

Straszny wypadek

W Dębicy dzieci rolnika Jana Barszcza 5-letni Czesław i 3-letni Adam, pozostawione bez opieki, spowodowały pożar drewnianej budy warowniczej przy suszarni owoców.

Wśród zgliszcz spalonego budynku znaleziono już tylko zwęglone zwłoki nieszczęśliwych dzieci.

Wiadomości Sportowe

Piłka nożna

NOWY KOMUNIKAT KLUBÓW ŚLĄSKICH

Komisja śląskich klubów piłkarskich wydała drugi komunikat treści następującej.

1) komisja, wybrana przez śląskie kluby piłkarskie, wobec oświadczenia PZPN uważa za swój obowiązek stwierdzić, że konferencja klubów śląskiego okręgowego związku piłki nożnej w dniu 28.8 1937 r. była zebraniem, posiadającym pełne prawa do wyboru wydziału wykonawczego.

Komisja jest w posiadaniu protokółu zebrania z dnia 28 ub. m., listy obecnych delegatów z podpisami oraz pełnomocnictw dla tych delegatów od zarządów ich klubów.

2) Komisja stwierdza, że kluby śląskie zgodnie z uchwałą zebrania z dnia 28 ub. m. nie przystąpiły do rozgrywek o mistrzostwo Śląska w dniu 5 b. m., rozpisanych przez komisarza i tym samym dały wyraz pełnego zaufania członkom komisji. Wobec wyłamania się z solidarności komisja skreśliła z zespołu klubów, walczących o dobro piłkarstwa śląskiego na Śląsku KS Ruch Wielkie Hajduki, AKS Chorzów, KS Naprzód Lipiny i policyjny KS Katowice. Postępowanie tych klubów stawia komisja pod pręgierz opinii publicznej.

3) Z dotychczasowego stanu zatargu wynika, że PZPN rozstrzygnięcie konfliktu pozostawia nadzwyczajnemu walnemu zgromadzeniu śląskiego OZPN, zapewniając w swoich komunikatach, że tak kluby, jak i ukarani działacze będą mieli pełne prawa na walnym zgromadzeniu śląskiego OZPN. W razie ukrócenia tych praw komisja przedsięweźmie odpowiednie kroki. Kluby, które na walne zgromadzenie śląskiego OZPN w dniu 19 b. m. nie będą mogły delegować swych przedstawicieli, winny porozumieć się z członkami komisji.

4) Celem zapoznania wszystkich zainteresowanych z projektami rozgrywek o mistrzostwo Śląska, komisja ogłosi za pośrednictwem polskiej prasy na Śląsku projekty pp. Janickiego, Szmelczerczyka i Rolnika. Najlepszy z tych projektów przedłożony zostanie przez jeden z klubów walnemu zgromadzeniu.

Kolarstwo

ZAKOŃCZENIE WYŚCIGU KOLARSKIEGO DOOKOŁA WĘGIER

W środę odbył się ostatni etap wyścigu kolarskiego dookoła Węgier na trasie Keszthely — Budapeszt dł. 187 klm. Węgrzy ostatniego dnia postanowili za wszelką cenę rozstrzygnąć wyścig na swoją korzyść, co im się udało, dzięki różnym wypadkom, którym ulegli kolarze polscy. Niektóre wypadki dają dość dużo do myślenia. Naprzykład na 50 klm. jeden turysta węgierski zajechał drogę jadącemu w czołówce Moczulskiemu, łamiąc mu koło. Moczulski musiał poczekać na wóz reperacyjny, przy czym czekanie trwało cenne 10 minut, które wystarczyły na zepchnięcie naszego kolarza aż na 22 pozycję. Napierała odrazu na początku miał defekty gumy, które mu nie pozwoliły zająć jednego z pierwszych miejsc w etapie. Wszystkie te wypadki zadecydowały, że Polska zajęła dopiero drugie miejsce zarówno w klasyfikacji indywidualnej, jak i drużynowej.

Ostatni etap wygrał Polak Ignaczak w czasie 5 godz. 16 min.

W klasyfikacji indywidualnej wyścig wygrał Austriak Sztrakati, który uzyskał na całej trasie czas 33:45:23.

2) Wasilewski (Polska) w czasie 33:45:23 sek.

5) Ignaczak (Polska).

10) Napierała (Polska).

16) Moczulski (Polska).

W klasyfikacji drużynowej: 1) Węgry w czasie 101:22:04, 2) Polska w czasie 101.22:19, 3) Austria w czasie 101:48:36, 4) Rumunia w czasie 102:14:37.

Tenis

SENSACYJNA PORAŻKA MISTRZYNI STANÓW ZJEDNOCZONYCH

Wczoraj w grze pojedyńczej pań o międzynarodowe mistrzostwo Stanów Zjednoczonych, obrończyni tytułu, amerykanka Marble została niespodziewanie wyeliminowana w ćwierćfinale przez swoją młodą rodaczkę Bundy 1:6. 7:5. 1:6.

Różne wiadomości

IGRZYSKA OLIMPIJSKIE ODBĘDĄ SIĘ W TOKIO

W czwartek prezydium organizacyjnego komitetu olimpijskiego Japonii pod przewodnictwem księcia Tokugawa przeprowadziło dłuższą rozmowę z prezesem ministrów księciem Konoe na temat organizacji igrzysk w roku 1940 przez Japonię.

Prezes ministrów w obecności ministra spraw wewnętrznych i ministra oświaty przyrzekł wstawić się, aby rząd nadal udzielał pomocy finansowej japońskiemu komitetowi olimpijskiemu, celem zrealizowania organizacji igrzysk w Tokio.

W sprawie powyższej musi jednak jeszcze zapaść decyzja plenum gabinetu.

DEMONSTRACYJNA UCHWAŁA RADY MIEJSKIEJ TOKIO

W środę rada miejska miasto Tokio powzięła demonstracyjną uchwałę, przeznaczającą 5 milionów jen na organizację igrzysk olimpijskich w Tokio w 1940 r. Jak już podaliśmy, japoński komitet olimpijski ogłosił równocześnie oświadczenie, że nie rezygnuje z organizacji olimpiady.

Aferzyści targują się...

Echa 4-milj. nadużyć w Centr. Targowicy w Mysłowicach

Przycichła na czas ferii sądowych sensacyjna afera Centralnej Targowicy w Mysłowicach, której epilog miał się rozegrać przed kratkami sądowymi w Katowicach z początkiem września b. r., odżyła na nowo. Nie wyznaczono wprawdzie jeszcze jej terminu przed Sądem Okręgowym, gdzie na ławie oskarżonych zasiądą — dyrektorzy Kazimierz Kazoń i Aron Fruchthändler, buchalter Benjamin Langer oraz b. burmistrz miasta Mysłowic a zarazem prezes rady nadzorczej Centralnej Targowicy dr. Tadeusz Karczewski, ale natomiast rozeszła się po głoska, że akt oskarżenia został przez prokuratora apelacyjnego dr. Nowotnego wycofany, celem rozszerzenia go i na dalsze zamieszane w tę aferę osoby.

Wiadomości tej nie udało się nam jeszcze sprawdzić, natomiast **niespornym już faktem jest, że władze są w posiadaniu dowodów, co do dalszej afery na Centralnej Targowicy**, która również ciągnie się już od lat i zamieszane są w nią osoby.

Wprawdzie prokurator umieścił je na liście świadków oskarżenia, jednak nie oszczędził ich wcale w naświetleniu ich roli na Centralnej Targowicy i ciągnięciu korzyści materialnych z oszukańczego procederu Kazonia, Fruchthändlera i towarzyszy, którzy sprzeniewierzyli i lekkomyślnie przefrymarczyli ponad 4 miliony złotych, za które odpowiadać ma materialnie miasto Mysłowice.

Miasto Mysłowice chcąc obecnie wyrwać tę placówkę użyteczności publicznej z rąk aferzystów, nawiązało pertraktacje z Kazoniem i Fruchthändlerem, którzy dysponują większością udziałów i 15-letnimi kontraktami dyrektorskimi, o zrzeczenie się przez nich praw. O tupecie Kazonia, który przyszedł do Centralnej Targowicy bez grosza, a żona jego posiada dziś znaczny majątek, świadczy fakt, że za odstąpienie swych praw zażądał 400.000 zł. Wobec takiego obrotu sprawy miasto Mysłowice postanowiło skorzystać ze swych uprawnień kontraktowych i nie udzielać na rok przyszły Centralnej Targowicy żadnych ulg w czynszu, który wobec tego będzie musiał być pokryty w pełnej wysokości 500.000 zł.

Na razie, jak wiadomo, na mocy postanowienia Sądu Handlowego rządy na Centralnej Targowicy sprawuje zarządca przymusowy, b. urzędnik Centralnej Targowicy, p. Bagiński. Sama zaś spółka Centralna Targowica, w której pierwotnie większość udziałów posiadało miasto Mysłowice, będące zarazem właścicielem zabudowań, wystawionych kosztem ponad 7.000.000 zł., powstała bez grosza wpłaty. Po wyłudzeniu od miasta udziałów przez Kazonia i Fruchthändlera przy współdziałaniu burmistrza dr. Karczewskiego, udziały te zostały również przejęte bez grosza wpłaty przez „nabywców".

Tak więc przez cały czas ta oszukańcza w gruncie rzeczy spółka, dorwawszy się do przedsiębiorstwa uprzywilejowanego i posiadającego charakter użyteczności publicznej, prowadziła za cudze pieniądze swoje ciemne interesy i rozkradała faktycznie grosz publiczny. Wszelkie nawoływania opinii publicznej pozostawały przez wiele lat bez żadnego echa, bowiem p. burmistrz Karczewski uporczywie twierdził, że wszystko tam jest w najlepszym porządku. Obecnie odpowiada on za t. zw. przestępstwo urzędnicze (art. 286 § 1 k. k.). Czy naprawi to i pokryje szkody?

Garaże i stacje obsługi aut

wolne od podatku przemysłowego

W najbliższych dniach minister skarbu wyda doniosłe zarządzenie dla dalszego rozwoju motoryzacji, w myśl którego zwolnione będą od podatku przemysłowego przedsiębiorstw, trudniące się wynajmem pomieszczeń dla pojazdów technicznych, obsługą techniczną tychże pojazdów, wykonywaną na stacjach obsługi, oraz przedsiębiorstw postoju dla tych pojazdów.

Zakłady te korzystać będą ze zwolnienia od wykupu świadectw przemysłowych, oraz opłacania podatu obrotowego w ciągu najbliższych 10 lat.

Ulgi mają być przyznawane z urzędu zarówno istniejącym przedsiębiorstwom, jak i tym, które powstaną do końca 1938 r. Należy zauważyć, że ulgi przyznawane będą istniejącym przedsiębiorstwom już od 1-go września r. b.

Utrudnienia dla rzemieślików

Na nadchodzącej sesji ciał ustawodawczych rozważane będą projekty nowelizacji prawa przemysłowego. M. in. zamierzone jest zreorganizowanie systemu wydawania kart rzemieślniczych. Według projektów, zgłoszonych przez Izby rzemieślnicze, władze przemysłowe rejestrowałyby jedynie karty rzemieślnicze przy zgłaszaniu nowych przedsiębiorstw, dowody zaś te byłyby wydawane przez Izby rzemieślnicze.

Wysuwane są projekty ograniczeń, polegające na wydawaniu kart rzemieślniczych wyłącznie na podstawie listów mistrzowskich, z których korzystać mogą tylko czeladnicy z 5-letnią praktyką. Wszelkie dotąd stosowane ulgi i dyspensy zostałyby zniesione.

Wiadomości z całej Polski

SANDOMIERZ STANIE SIĘ WAŻNYM WĘZŁEM KOMUNIKACYJNYM.

W projektach rozbudowy centralnego okręgu przemysłowego przewidziane jest w przyszłości utworzenie w Sandomierzu punktu węzłowego międzynarodowych szlaków komunikacyjnych.

W Sandomierzu krzyżować się będą międzynarodowe pociągi na linii Paryż — Praga — Moskwa i Gdynia — Bukareszt.

W związku z tym zamierzone jest wybudowanie nowych linij kolejowych, skracających drogę do Sandomierza. Zamiast dotychczasowej linii Warszawa — Sandomierz przez Opatów wybudowana ma być linia, biegnąca przez Ostrowiec, co skróci drogę o 40 klm.

KONFISKATA UPOMINKÓW AFRYKAŃSKICH.

iNezwykle obficie wypadł połów władz celnych w czasie rewizji u pasażerów S/Kościuszko, który w b. tygodniu powrócił do Gdyni z czterotygodniowej wycieczki do Afryki i wysp portugalskich. Skonfiskowano kilka tysięcy rozmaitych przedmiotów, przywiezionych przez wycieczkowiczów, które nie zgłoszone zostały, wbrew obowiązującym przepisom, do odprawy celnej. W 14 wypadkach spisano protokół za fałszywe deklarowanie zawartości bagażu.

SZARAŃCZA NA WOŁYNIU.

Ministeium Rolnictwa otrzymało raport o rzadko występującej w Polsce klęsce szarańczy. Szarańcza pojawiła się w pow. łuckim woj. wołyńskiego, niszcząc na przestrzeni około 1000 ha. drzewa w sadach i rośliny okopowe. Jak ustaliła stacja ochrony roślin, była to szarańcza pochodzenia azjatyckiego.

5 LAT WIĘZIENIA DLA AGENTA EMIGRACYJNEGO.

Trwająca w Katowicach od 30 ub. m. rozprawa przeciwko głośnemu agentowi emigracyjnemu, 39-letniemu Andrzejowi Wadko ze Lwowa, została zakończona wyrokiem skazującym oskarżonego na 5 lat więzienia i utratę praw obywatelskich i honorowych na przeciąg lat pięciu.

Tow. Wasiluk

wciąż jeszcze w więzieniu

Dwa miesiące przebywa już w więzieniu łomżyńskim tow. Konstanty Wasiluk z Ostrowi Mazowieckiej.

Mimo, że ani rewizje, ani dochodzenie nic nie wykryły, tow. K. Wasiluk bez uzasadnienia przyczyn przetrzymywany jest w więzieniu śledczym. — Tow. Wasiluk ma żonę, pozbawioną środków do życia.

Domagamy się zwolnienia naszego towarzysza!

Międzynarodowy Kongres Przeciwalkoholowy

odbędzie się w Warszawie 12 b. m. w gmachu Uniwersytetu Warszawskiego.

Program niezwykle bogaty i ciekawy.

Kącik radiowy

PRZED KONGRESEM INŻYNIERÓW.

Z okazji ogólnopolskiego Kongresu Inżynierów we Lwowie, Polskie Radio nada w sobotę, dnia 11 września o godz. 19.50 przemówienie p. Min. Bobkowskiego, w niedzielę, dnia 12 września o godz. 13.10 — reportaż z otwarcia Kongresu, zaś w poniedziałek i we środę o godz. 18.50 — sprawozdanie z przebiegu prac Kongresu.

POŻEGNANIE LATA

Pieśnią i muzyką po ulicach Warszawy pożegna Polskie Radio ostatnie dnie przemijającego lata. Nadchodzącą polską jesień powitamy przy odbiorniku radiowym, który w dniu 11 września umożliwi nam wysłuchanie w godzinach popołudniowych korowodu muzycznego Polskiego Radia, jaki wyruszy o godz. 16.30 z przed gmachu Polskiego Radia na Zielnej 25, aby barwną piosenką, chórami i orkiestrą uradować mieszkańców stolicy na placach Warszawy. Mikrofony Polskiego Radia zostaną zainstalowane w Parku Traugutta, na Pradze, na Wybrzeżu Kościuszkowskim i wreszcie w Parku Ujazdowskim.

Początek audycji w sobotę o godz. 16.30. W przerwach audycji nadane zostaną 3 aud. słowne: „Lato się kończy" Heleny Boguszewskiej oraz dwie pogadanki aktualne.

Radio warszawskie

SOBOTA, 11 września.

WARSZAWA I. 6.15 Pieśń. 6.18 Gimnastyka. 6.38 Płyty. 7.00 Dziennik poranny. 7.10 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.15 Śpiewajmy piosenki. 11.40 Płyty. 11.57 Hejnał. 12.03 Dziennik południowy. 12.15 Pogadanka rolnicza. 12.25 Orkiestra. 15.45 Wiadomości gospodarcze. 16.00 Teatr Wyobraźni. 16.30 Korowód z pieśnią i muzyką po ulicach Warszawy. 19.00 Nasz program. 19.10 Program na jutro. 19.15 Koncert Ork. Filharmonii. 19.50 Przemówienie Min. Bobkowskiego — Kongres Inżynierów (ze Lwowa). 20.00 Audycja dla Polaków za granicą. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Przegląd prasy rolniczej. 21.05 Ballady i pieśni Schumanna i Schuberta. 21.45 Nowości literackie. 22.00 Tańce słowiańskie. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II.

13.00 Płyty. 14.00 Informacje i program na jutro. 14.06 Muzyka skandynawska (płyty). 15.30 Życie kulturalne stolicy. 15.35 Duety i arie w wyk. Zofii Fabry. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Monolog Janusza Minkiewicza. 22.15 Muzyka taneczna. 23.15 Płyty.

NIEDZIELA, 12 września.

WARSZAWA I. 8.00 pieśń. 8.03 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Koncert. 9.30 Święto Ziemi Chełmskiej. 11.57 Hejnał. 12.03 Płyty. 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 Koncert popularny. 14.40 Fragment Dożynek. 14.40 Audycja dla dzieci. 15.00 Audycja dla wsi. 16.00 Koncert. 18.30 Poświęcenie szkoły im. Marszałka Piłsudskiego w Sulejówku. 19.00 Teatr Wyobraźni. 19.20 Kapela Ludowa. 20.05 Franciszek Lehar. 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Wesoła audycja. 21.35 Wiadomości sportowe. 22.00 Recital śpiewaczy Sergiusza Gagarina. 22.35 Mecz Polska — Dania. 22.50 Ostatnie wiadomości.

WARSZAWA II.

15.00 Koncert orkiestry. 16.00 Sławni wirtuozi. 16.58 Program na jutro. 22.00 Wiadomości sportowe. 22.05 Płyty.

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnienia 4-ej klasy 39-ej Loterii Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

15.000 zł.: 174.411
10.000 zł. 39052 160.345
5.000 zł.: 53899 160648 191281
2.000 zł.: 12046 30730 31397 45663 62550 65180 73055 76564 78577 129649 162186 164116 176159
1.000 zł.: 9719 10404 16125 18637 16902 25334 34472 38578 42294 54321 58281 62295 79090 80189 80519 84453 84534 106566 112820 114169 117959 123080 124572 125922 128013 130308 135065 137285 144300 165883 172489 177450 177623 181172 181784 188304 194606 130925

Wygrane po 200 zł.

88 94 210 37 446 805 11 16 1361
608 25 748 965 2146 73 213 54 64
80 469 502 13 45 679 903 3126 61
97 222 99 329 47 511 66 95 794 870
908 13 24 44 4054 101 36 511 643
90 772 76 81 862 5124 255 773 6048
79 154 216 90 346 80 91 524 975
7051 94 150 359 424 725 890 8135
71 94 229 885 545 60 835 70 946
76 9139 213 04 93 94 531 653 61
875 935 92 10178 458 528 957 85
11306 50 764 866 12436 550 746
67 870 905 25 13110 33 66 403 537
723 24 36 806 985 14038 89 318
48 670 907 15066 141 68 267 82
87 454 555 797 978 88 16345 549
614 725 938 17013 26 32 165 203
860 94 18001 18 238 363 90 406
569 641 967 19075 212 362 411 71
555 702 96 849 75 907 20131 44
255 79 551 655 67 729 971 21030
60 139 305 62 65 584 768 922 62
82 22116 55 75 254 323 71 441 581
678 705 41 73 75 97 849 81 925
23122 223 29 414 566 660 63 837
82 984 24176 490 94 575 617 789
25028 199 322 909 45 26898 902
27209 93 463 63 798 834 929 28019
78 122 273 420 514 892 95 937 97
29139 467 97 553 62 657 971 30211
375 500 35 634 31044 91 239 550
32076 309 49 433 98 522 666 81
721 28 912 27 33064 91 92 400 572
662 830 34035 125 223 370 92 494
728 35010 160 256 79 342 402 6
59 627 48 744 816 27 58 78 82 923
36172 361 414 651 754 65 69 841
987 37161 287 357 418 65 528 648
975.

38048 447 512 995 39054 102 260
458 89 590 626 820 40127 269 412
500 652 887 41125 212 50 354 428
19 503 89 848 56 943 6 41026 198
553 933 43158 248 315 47 639 52
72 94 811 44017 59 71 181 323 41
510 644 792 826 85 989 45015 138
261 389 412 501 76 611 77 794 941
46102 47 73 217 87 623 723 981
47072 117 8 219 300 405 25 548 50
857 62 48005 19 102 272 327 51
496 535 637 67 79 765 845 49037 40
66 24 48 97 419 64 5 80 555 8 61
672 768 814 90 50310 418 66 890
913 51060 268 436 816 21 908 52067
124 49 285 487 522 624 712 53377
439 753 925 42 54075 137 40 6 310
93 429 37 539 80 733 57 94 976
55122 322 475 836 71 56074 85 109
72 478 86 502 80 781 57013 109 232

301 54 490 749 898 965 7 58281 99
594 739 59109 28 36 468 548 727
947 50 99 60068 93 292 397 612 44
892 61165 532 797 845 27 62004
295 372 8 517 44 651 747 812 63061
302 783 818 36 9 73 91 7 905 77
64076 88 127 249 408 723 821 927
65138 3399 505 676 90 724 881 906
66230 67058 106 302 527 55 68322
824 50 961 69047 416 44 633 727
937 73 70260 365 544 939 71034
141 298 354 8 61 422 717 67 833
968 72070 8 121 82 313 402 17 95
514 820 914 73127 232 326 421 612
758 74032 82 104 26 70 252 340
422 67 79 653 754 824 75162 5 202
438 711 49 99

76172 232 37 70 466 569 614 43 844
60 77199 207 16 305 54 497 509 29 79
661 746 56 88 232 46 340 433 853 81
79001 52 107 284 586 997 80062 208 336
425 634 784 853 902 8 55 81156 501 44
644 987 82011 12 37 200 13 61 311 30
46 416 40 510 54 62 72 693 703 97 864
965 83011 80 124 209 39 60 75 319 551
73 797 84077 114 246 407 65 97 570
78 674 730 35 928 85038 353 483 520
626 747 950 96 86120 68 337 424 43
504 56 64 609 41 998 87127 87 311 99
463 574 727 895 985 88030 240 450 96
708 22 934 40 65 89187 267 84 493 512
74 734 985 90270 467 6063 693 91003
22 119 201 50 420 75 79 513 714 851
92056 104 206 55 68 346 430 77 581
632 57 912 19 93022 216 36 45 465
89 602 959 94064 171 360 422 71 805
50 93 95009 483 510 26 605 52 557
96156 302 99 490 832 41 89 97269 416
53 673 98040 98 128 80 88 296 390 92
434 572 611 15 858 99009 55 201 85 88
440 723 61 838 44 98 100111 58 93 96
451 83 526 92 96 814 971 101035 149
130 304 32 685 766 102059 108 249 89
344 93 484 511 23 33 42 890 959 103128
52 649 739 85 841 104082 113 290 398
463 562 729 839 902 37 74 105218 325
593 632 730 88 106666 959 107032 130
86 480 661 748 52 965 90 108001 156
479 540 707 39 890 975 109015 118 53
59 837 500 110023 36 145 213 714 47
62 971 111075 221 51 55 316 641 836
922 33 43 59 112163 203 355 494 673
727 830 66 903 54 113565 77 797 941

11462 417 508 50 94 631 37 747 997
48 95 115532 43 644 721 833 11696
398 439 660 35 736 11739 216 411 95
605 817 965 11849 306 403 618 81
739 945 50 11900 92 159 41 91 68 201
14 438 524 36 51 67 719 881 918
12054 81 124 316 18 523 606 18 33
965 121 195 546 795 121 800 58 12281
108 84 216 82 558 81 726 962 12383
185 223 505 644 73 718 72 804 943
56 96 124 127 243 74 381 454 62 572
678 710 89 863 12599 122 70 339 655
724 861 93 12623 67 78 244 361 425
501 502 32 52 604 529 19 12715 107
205 530 95 744 56 12805 292 334 68
78 401 50 96 501 31 613 12907 52 71
318 71 445 658 795 809 41 13028 119
54 73 231 11 551 962 131 193 270 464
568 660 93 815 986 13225 6 138 240
54 388 598 731 76 936 13307 91 18391
360 410 70 560 674 784 134125 352
409 448 954 13584 432 55 63 544 608
66 774 873 136 209 316 401 561 627
90 795 815 24 92 913 13750 395 529
42 815 40 70 912 28 138535 91 690
722 89 923 78 139202 29 521 75 849
55 907 14001 27 102 74 408 602 727
31 58 53 876 14130 218 466 56 417
548 53 98 637 770 851 988 142212 82
479 733 832 996 143257 473 639 57
749 79 966 14464 118 82 87 144545
692 723 145437 56 521 56 617 46 751
74 811 146034 75 98 132 39 246 69
313 82 400 53 79 585 613 61 732
908 68 147292 409 50 500 583 616 44
768 148012 246 23 557 628 149064 203

365 484 610 64 713 89 906 12 150046
253 365 71 94 401 582 99 617 13 801
966 151061 96 564 631 97 923

152067 122 364 486 597 642 801
74 153020 142 238 406 28 553 633 36
83 787 879 938 154421 839 155069
254 94 519 634 91 750 53 72 74 94
830 901 156165 252 534 85 81 783
157170 221 23 303 511 27 51 608
750 158003 173 246 470 606 844 955
159039 47 83 294 97 352 530 675
85 730 85 836 81 986

160293 434 731 44 161085 103 253
530 777 917 95 162038 89 226 90
480 633 700 25 885 908 163189 250
77 309 49 423 707 43 164150 431
857 78 91 165053 282 86 466 625
981 166508 732 39 66 167026 376
675 716 73 997 168076 101 92 364
445 840 169209 352 695 789 801

170540 678 171082 90 97 382 435
65 725 76 850 172008 66 312 50 696
713 901 53 173042 406 751 75 174269
312 581 92 830 926 47 175141 498
591 95 696 803 925 176100 37 64
276 93 842 923 177043 196 679 845
973 94 178036 103 302 68 626 746
87 812 70 49 915 179007 106 82 233
316 456 586 639

180212 89 409 539 719 986 181172
422 556 78 779 818 957 182036 90
156 86 345 78 462 79 502 42 615
861 69 903 38 183125 213 352 86 829
184063 135 208 75 350 413 588 707
26 185172 425 69 707 81 864 72 91
186051 55 81 388 656 712 894 928
58 187226 40 62 88 93 321 430 733
950 188116 313 470 723 846 978
189083 136 69 212 448 626 90 732
190057 247 344 73 675 85 947 191002
12 81 109 203 418 26 541 76 696
192129 69 525 603 32 796 843 193049
705 11 912 194164 66 73 221 34 56
353 425 31 524 638 741 868 979

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

85 346 476 575 655 1528 638 835
984 95 2046 787 956 95 3250 729
4433 71 775 845 51 72 946 5032 52
336 710 37 858 944 6181 284 99 387
507 7431 655 8381 454 716 876 9763
10060 193 238 45 831 65 11256 15568
735 77 805 13 56 12321 931 62 13085
835 966 14226 544 47 877 15109 500
925 16533 772 924 17817 981 18389
730 71 19100 8 946 20002 216 653
727 52 818 21656 706 22599 701 997
23097 242 47 24060 479 654 25212
599 739 881 27146 471 906 29135 304
644 718 833 930 30069 536 695 930
31049 179 246 51 331 52 485 570 748
32143 53 217 502 50 758 846 904
33043 411 603 957 34097 109 387 94
660 863 35317 579 757 801 2 911
36447 679 92 831 984 37013 27 504
38317 535 853 39122 589 730 811 75
40882 41148 375 701 63 42011 753
43185 201 486 619 58 862 44259 962
45226 528 871 46167 453 543 601 61
76 47051 164 803 92 991 48285 718
833 81 49170 414 577 85 625 64 76
50553 93 627 802 83 51101 36 75 632
766 861 915 52035 344 99 428 514
56 53308 441 502 874 912 54026 53
171 548 798 893 81 55008 452 616
56010 31 214 57325 501 632 762
58102 479 59237 552 65 82 679 826
60723 61074 143 269 700 843 931
62199 302 71 427 758 937 63676 880
64136 291 466 647 790 65203 18 357
777 860 66022 88 99 190 635 996
67122 90 656 68150 211 663 715
69084 257 551 639 70495 660 71186
236 53 56 72130 338 553 921 73046
78 750 74496 808 75699 880 76119
234 426 46 721 864 78638 847 79597
645 92 80158 507 972 81350 495 806
82130 53 326 83511 778 84150 99
334 492 726 955 85071 203 83 361
889 86364 83 462 67 71 603 995
87742 894 88220 88424 89705 80 903
90066 116 17 45 269 97 91341 776
92075 78 298 349 450 783 809 93002
745 92 94026 95610 741 96223 764
97035 43 663 720 872 98100 279 645
99299 453 531 686 925 75 100055 347
664.

101168 399 606 41 705 102986 93
103023 844 104003 988 105048 261
326 106078 119 622 28 860 107328
853 971 108074 525 943 109145 254
409 706 110179 93 512 647 904 111029
32 257 310 38 534 614 728 829 112856
967 113055 128 75 597 114111 864
73 77 115682 788 116080 342 787
18117 876 522 805 119119 120010
313 55 121201 27 616 71 859 122085
595 886 5 123176 851 124321 610
797 825 125657 33 126311 94 70 588
809 979 128548 69 834 129014 111
584 130622 940 131032 339 910
132166 271 381 586 939 133428 504
734 134265 730 135086 359 536
136239 859 97 137049 58 103 665
747 826 960 69 138159 254 422 760
97 139075 120 283 327 429 59 687
140250 661 739 141062 203 537 709
142018 123 315 50 903 143285 942
144035 839 145069 226 40 463 510 35
55 717 146091 424 565 653 147197
318 97 901 148134 591 699 149043
59 944 150399 487 151025 52 899
152004 62 118 242 350 633 707 900
153232 635 154812 155145 88 356
770 812 156097 179 262 475 98 921
157159 417 721 898 158261 159061
115 84 538

160335 656 752 161611 162052 423
951 163074 211 318 428 609 28
164671 811 165200 94 376 554 760
922 45 167127 419 587 168165 578
972 69257 301 33 623 76 784 170062
121 86 404 14 548 625 92 743 171065
172467 648 710 18 815 173187 505
779 83 174271 448 570 606 175038
348 402 727 40 977 176255 830
177122 178299 757 883 976 179026
104 207 97 814 180029 134 211 60
486 582 880 920 181019 282 335 881
182004 314 493 183055 752 967
184083 204 32 446 72 936 185552 615
917 186422 187013 569 188265 189292
364 832

190239 347 98 795 191027 37 350
528 88 950 192430 63 780 859 193165
359 760 194072 168 81 356 69 654
794 806

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 20.000 zł. padła na nr. 170113.

15.000 zł. na nr. 36508 47489 143038.

10.000 zł .na nr. nr. 83298 91011

5.000 zł. na nr. nr. 75290 81069 87291 105664

2.000 zł. na nr. nr. 6270 13158 21494 51051 64785 69150 70203 89496 97632 97921 105207 129980 133161 144159 168655 181160 194398

1.000 zł. na nr. nr. 4852 9656 14677 14174 17250 21192 23060 24058 26276 26429 44127 46797 46954 62218 82622 98310 96978 102561 118816 129331 130383 133075 135046 138419 156867 152925 156032 160756 174463 175638 177733 178424 181571 190661

Wygrane po 200 zł.

238 46 480 1370 1432 1693 1799 1898
2032 2193 2419 95 2736 2878 2915
3226 3386 3617 68 3874 4137 4378 4738
4847 9 50 99 5109 10 5434 71 97 5526
6054 6320 71 82 6794 6840 7003 7234
8132 8341 8414 8628 30 8701 8815 80
9037 83 9137 51 9337 9484 9530 10050
140 306 93 743 846 955 11158 371 485
565 906 12118 44 62 3 219 783 800 957
13314 581 606 981 14022 84 304 534
939 16189 405 19 17012 299 369 553
946 95 18165 219 435 73 622 988 19101
241 586 786 921 20050 77 402 51 571
711 878 917 21089 946 22310 457 23288
906 15 24001 231 425 526 600 25139
379 677 26144 340 2 521 27037 245 83
478 652 28538 991 29196 270 88 331
557 30124 41 68 305 14 901 31034 625
801 63 32281 410 549 69 630 986 33133
50 324 492 794 34038 331 474 80 855
35159 301 42 4 62 502 22 89 654 890
927 89 36017 648 37008 339 730 887
38515 783 39483 735 55 60 962 77
40448 525 41103 262 501 78 616 773
42332 50 73 495 604 93 722 66 90 839
986 43057 300 736 864 44235 99 314
520 878 926 45109 236 43 744 855 931
46170 468 555 696 904 47270 413
48067 714 888 49055 180 220 38 44 90
400 60 96 571 894 50560 51100 529 830
52128 427 533 671 853 53174 310 34
704 70 833 78 54127 68 91 457 596 676
55031 548 773 56142 312 403 979 57437
893 58041 108 577 693 59250 97 377
630 841 900 60409 98 563 787 843
61460 62075 365 63116 412 78 636 93
845 931 65097 199 428 58 545 696 66197
229 86 571 615 835 62 87103 371 472
602 68075 332 44 509 69338 65 409 657
61 754 70028 82 94 124 373 856 71191
219 72001 14 173 340 466 548 631 80
744 856 73547 850 75 957 74180 270
665 75200 310 409 20 526 648 951
76037 176 547 77208 686 763 904 78619
719 79167 244 363 490 80070 447 675
81273 395 899 82136 220 83017 436 71
579 687 758 84129 295 365 737 50 815
85057 335 430 64 915 86182 284 527
87074 265 398 492 694 808 968 88122
244 451 567 862 89020 138 55 636
90189 239 485 662 788 813 64 943 91220
92070 235 460 675 949 93053 683 751
94063 436 567 95047 394 475 691 726
943 96236 404 12 742 97189 98289 734
849 99171 236 340 756 817 72 100125
226 034 422 5 646 822 101463 706 903
75 93 102004 151 211 583 625 57 81 852
975 103510 742 977 95 104063 168 804
105097 422 5 733 894 939 63 106198
488 546 878 957 107225 569 646 769
846 926 108083 149 366 450 613 72 792
109063 165 549 110120 233 351 682 846
58 11082 525 709 112302 607 805 996
113100 340 665 976 114078 115168 285
330 708 116028 106 73 258 336 46 585
617 772 895 967 117155 288 834 118058
626 61 800 119447 729 382 936 120024
80 8 375 887 947 74 87 121525 768 825
943 122143 383 826 123413 761 124265
537 636 125386 459 75 714 126213 399
434 630 127027 739 74 977 129233 856
9 958 130525 632 131090 132125 229
444 60 721 908 133001 264 503 806 89
134241 411 37 633 742 972 135089 122
470 136041 595 970 137247 819 138151
362 527 701 139143 451 609 828 68 924
39 140041 62 410 141124 58 545 142471
143205 379 85 528 637 340 144357 474
99 548 644 848 145381 402 27 515 673
146053 154 470 865 147043 112 20 707
148762 817 149309 33 508 774 821
150035 180 400 55 595 771 856 151286
152534 85 661 805 153805 154651 767
953 155037 253 339 776 822 156066 217
344 506 11 67 820 974 157358 577 725
158384 590 701 159062 391 705 160321
48 475 805 161175 229 92 693 840
162515 52 644 820 963 163176 601 768
79 164178 366 599 789 165312 79 551
732 47 80 963 166601 755 801 167079
571 738 845 168945 169147 507 170252
391 635 810 26 949 171017 71 221 354
72 447 540 784 172048 240 655 915
173073 227 91 573 627 731 898 987
174292 670 796 856 933 175452 698 924
176005 55 88 294 177016 46 64 645 783
917 178042 132 372 641 951 179197 268
900 180339 457 923 181035 639 716 902
182042 576 783 183566 848 184095 487
503 51 621 737 185224 406 50 186095
194 745 80 187052 310 581 93 970 1
188519 24 815 189053 178 695 802 78
84 190555 845 191425 51 625 63 965
192508 700 193322 432 74 194082 208
35 381 945

ŻYCIE WARSZAWY

Konferencja Zarządów Oddziałów Zw. Rob. Przemysłu Spożywczego

Odbyła się konferencja Zarządów Oddziałów Warszawskich Związku Rob. Przem. Spożywczego, poświęcona sprawom propagandy oraz bieżącym.

Po omówieniu wszelkich spraw podjęto rezolucję, która mówi:

Robotnicy m. st. Warszawy w dużej części nie należą do organizacji klasowej, bądź też tkwią w organizacjach obcych ruchowi klasowemu, a tym samym działają na szkodę ruchowi robotniczemu. Zrozumiała to klasa robotnicza prowincji, która porzuciła gremialnie wrogie klasie robotniczej szeregi i dziś jest potężną siłą klasowego ruchu. Prowincja, która zawsze pozostawała w tyle za stolicą, dziś stała się jej przodowniczką.

Zarządy oddziałów Związku Rob. Przem. Spoż. zobowiązują się do poczynienia wysiłku, by propagandę wrześniową wykorzystać dla wzmożenia organizacji klasowej.

Konferencja zwraca się do wszystkich robotników Warszawy pracujących w przemyśle spożywczym, aby wstępowali w szeregi Związku Klasowego i wspólnie stanęli do walki o lepszy byt, o prawo organizowania się, o wolność, o demokrację.

Konferencja potępiła przy tym metody brutalnego zachowania się właściciela fabryki „Krysek" w stosunku do swoich robotników. Konferencja zalecała wszystkim członkom Związku usilne propagowanie bojkotu wyrobów firmy „Krysek" (czekolada, cukry i herbatniki).

Zniesienie ochrony lokatorów zwiększy niewypłacalność mieszkańców

W sferach lokatorskich wskazują, że poza całym szeregiem niezmiernie ujemnych skutków, jakie pociągnie za sobą zniesienie ochrony lokatorów (masowe wypowiadanie lokali, podwyższenie komornego, zwiększenie liczby rodzin, mieszkających kątem, oraz rodzin bezdomnych, zahamowanie konsumcji we wszystkich innych dziedzinach, należy liczyć się również ze zwiększeniem się niewypłacalność lokatorów.

Już obecnie są w Warszawie całe dzielnice, w których większość lokatorów jest częściowo lub całkowicie niewypłacalna. Zniesienie ochrony lokatorów spowoduje podwyższenie komornego, a to z kolei zwiększy liczbę rodzin, których nie będzie stać na opłacanie takiego komornego. Spowoduje to wzrost liczby eksmisji i tragedji rodzinnych, ucieczkę mężów, porzucanie dzieci przez matkę, samobójstwa głów rodzin etc.

Kompleks ujemnych pod względem społecznym skutków zniesienia ochrony lokatorów jest tak przerażająco wielki, że wielokrotnie przewyższa ewentualne dodatnie skutki zniesienia odpowiedniej ustawy.

Nie można przecież z jednej strony podkreślać konieczność zakładania rodziny w celu przysparzania państwu pożytecznych obywateli, a z drugiej strony, przez zniesienie ochrony lokatorów, utrudniać urzeczywistnienie tych haseł.

Nadużycia komornika

W kancelarii komornika Sądu grodzkiego w Warszawie 24 rewiru egzekucyjnego, Józefa Januszowskiego (Szczygla 1) przeprowadził rewizję kierownik sądów grodzkich.

Rewizja wykryła wielkie nadużycia pieniężne na szkodę Skarbu Państwa i osób trzecich. W związku z tym komornika aresztowano. Januszowski sprawował swe czynności od r. 1925 i urzędował bez przerwy na tym samym rewirze.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM. Od środy (15 b. m.) wznawia przedstawienia znakomitej komedii W. Wernera „Ludzie na krze" w premierowej obsadzie ze Stefanem Jaraczem.

TEATR WIELKI. Dziś „Słońce Meksyku". operetka Ywain'a w reżyserii Leona Schillera.

TEATR NARODOWY: Dziś „Wilki w nocy" Rittnera.

TEATR NOWY: dziś komedia Amiel'a „Trzy asy i jedna dama" w reżyserii Cwojdzińskiego.

TEATR LETNI: Dziś komedia muzyczna „Miłość przy świecach".

TEATR POLSKI gra w dalszym ciągu cieszącą się olbrzymim powodzeniem krotochwilę Ruszkowskiego-Tuwima „Jadzia - Wdowa" z Marią Modzelewską w roli tytułowej.

TEATR MAŁY: dziś i dni następnych komedia G. B. Shaw'a pod tyt. „Szczygli Zaułek".

TEATR MALICKIEJ daje ostatnie 3 dni „Świt, dzień i noc". Komedia ta zejdzie w niedzielę bezpowrotnie z repertuaru. W niedzielę o 4-ej popoł. „Świt, dzień i noc" dla młodzieży. W poniedziałek premiera ang. komedii „Mięczak" z Malicką Gryf-Olszewską, Sawanem i Modrzewskim.

TEATR KAMERALNY. Do soboty „Skandal w rodzinie Kinga". W sobotę wznowioną zostanie znakomita komedia Verneuila: „Mecenas Bolbec i jego mąż" z Ireną Grywińską, w roli tytułowej.

TEATR WIELKA REWIA (Karowa 18). W sobotę 11 b. m. premiera komedii muzycznej Farkasa, „Król na jedną noc".
Zniczem w rolach głównych.

TEATR 8.15. Dziś komedia muzyczna „Narzeczona zginęła" z Olą Obarską.

CYRULIK WARSZAWSKI — dziś i codziennie arcywesoła satyra muzyczna „Jaś u Raju Bram" z Ordonówną, Krukowskim, Ławińskim i Zawistowskim na czele zespołu. Początek o godz. 7.15 i 9.45 wiecz.

Zbrodniczy napad na kolegę

Przy ul. Litewskiej 10, przy budowie domu Eugeniusza Kurnatowskiego, pracował, jako murarz, Józef Domański, który przyjechał do Warszawy z pod Lwowa. Był on oszczędnym i trzeźwym, dzięki czemu w ciągu paru lat zdołał zaoszczędzić zł. 4.800, które złożył do P. K. O.

Domański ma narzeczoną, która wygrała na loterii większą sumę. Po ukończeniu sezonu budowlanego zamierzali oni pobrać się i za wspólne pieniądze założyć jakieś przedsiębiorstwo.

Przed tygodniem do pracy przy wykończaniu wspomnianego domu przyjęty został Stanisław Piechowski, pochodzący z tej samej miejscowości, co i Domański. Dowiedziawszy się o sumie, posiadanej przez Domańskiego w P.K.O., Piechowski postanowił zdobyć te pieniądze. W tym celu zwabił kolegę w czasie przerwy obiadowej, do pakameru, mieszczącego się na drugim piętrze od frontu i poczęstował wódką. Gdy Domański był podchmielony, wówczas Piechowski rzucił się na niego i zaczął zadawać ciosy cegłą, owiniętą w papier. Domański upadł nieprzytomny, zalewając się krwią. Zbrodniarz w dalszym ciągu pastwił się nad swą ofiarą.

Świadkami tej sceny były dwie lokatorki domu Litewska 9, znajdującego się naprzeciwko, które wszczęły alarm. Piechowski, usłyszawszy alarm, zaczął gorączkowo szukać książeczki P. K. O. i znalazłszy, ukrył ją pod gruzem. Wkrótce nadbiegło 2-ch policjantów, którzy siłą musieli zatrzymać sprawcę zbrodniczej napaści, który stawiał opór. Domańskiego przewieziono do szpitala Dz. Jezus. Piechowskiego przeprowadzono do 9-go komis.

Książeczka P. K. O. ocalała.

W walce o ciszę

Jak podawaliśmy, p. woj. Jaroszewicz zwrócił się z apelem do kierowców, aby nie używali zbyt często klaksonów i trąbek. Apel ten dał tylko częściowy efekt, wobec czego p. wojewoda zwrócił się do komendy policji z tym, aby od dziś dyżurujący na ulicach policjanci karali mandatami tych kierowców, którzy będą nadużywali sygnałów.

Podawanie sygnału powinno ograniczyć się tylko do wypadków koniecznych. Na przystankach tramwajowych i na skrzyżowaniach sygnały są zbędne, o ile kierowcy, zgodnie z przepisami, będą zwalniali szybkość.

Tylko w tym wypadku, gdy brak sygnału zagraża bezpieczeństwu, sygnał może być używany.

Sahara na ul. Francuskiej

Do najbardziej zaniedbanych ulic na Saskiej Kępie należy główna magistrala tej ulicy, biegnąca przez jej środek, mianowicie ulica Francuska oraz jej przedłużenie ul. Paryska i Wersalska. Ulice te stanowiłyby b. dogodną arterię komunikacyjną, gdyż skracają drogę ze śródmieścia przez Saską Kępę w kierunku drogi na Otwock, gdygdy można było z nich należycie korzystać. Są one jednak obecnie w takim stanie, że przejazd ulicą Francuską jest prawie niemożliwy.

Mimo posiadania jezdni, jest ona nieprawdopodobnie zakurzona, gdyż dotychczas nie była ani razu należycie uprzątnięta. Warstwa piasku i kurzu, pokrywająca tą ulicę, ma grubość od 5 do 6 cm. Z tego powodu nawet przejście po chodnikach pokrytych piaskiem i kurzem jest niemożliwe. Mieszkańcy okolicznych domów nie mogą z tego powodu otwierać okien nawet w dni najbardziej pogodne.

Omawiana arteria, jako najważniejsza na Saskiej Kępie winna uzyskać gładką nawierzchnię, gdyż jezdni z kocich łbów nie można utrzymać w należytym porządku.

Kronika Organizacyjna

WYCIECZKA

Tow. Klubów Kobiet Pracujących urządza w niedzielę, 12 b. m. o 9.30 wycieczkę dla członkiń i gości do Ogrodu Zoologicznego.

Zbiórka przy kasie, opłata 50 gr.

Młodzież PPS

W sobotę, dnia 11 b. m. o godz. 7 min. 30 wiecz., odbędą się zebrania organizacyjne dla Kół:

POWĄZKI — ul. Kacza 7, refer. tow. tow.: L. Raabe, Krejnic i przedstawiciel Komitetu.

WOLA — ul. Wolska 44, ref. tow. Rafał Praga.

Zebranie propagandowe

W niedzielę 12 b. m. o godz. 10 rano w lokalu Związku Rob. Przem. Budowlanego odbędzie się zebranie propagandowe robotników przemysłu budowlanego i pokrewnych zawodów.

Walka z alkoholem

Zarząd Miejski nie tylko zajmuje się lecznictwem alkoholików, lecz również prowadzi profilaktykę w formie szeroko rowiniętej propagandy walki z alkoholizmem.

W Miejskim Muzeum Higieny walka z alkoholizmem stanowi osobny dział. Modele i preparaty w nim zamieszczone obrazują spustoszenia, jakie powoduje alkohol w organiźmie człowieka. Szeregi tablic i barwnych plakatów obrazują, ile niedoli wnosi alkoholizm do rodziny stopniowo rujnując jej byt, niszcząc spokój, zabijając radość życia — jakie niebezpieczeństwo stanowi również alkoholizm rodziców dla zdrowia ciała i umysłu dzieci.

Ciekawy ten dział zwiedzają wycieczki szkół wszelkiego typu, zespoły pracowników różnych zawodów, organizacje młodzieży, członkowie stowarzyszeń kulturalno - oświatowych. Dyskusje, toczące się podczas zwiedzania, świadczące o zrozumieniu szkodliwej roli alkoholizmu w życiu indywidualnym i zbiorowym dają często bardzo ciekawe wytyczne co metod klęski alkoholizmu.

O tramwaj na Bielany

Bielany uzyskały nareszcie drugi tor tramwajowy wzdłuż ul. Marymonckiej do pętlicy, położonej nawprost CIWF-u. Niestety dotychczas Bielany obsługiwane są tylko przez jedną linię tramwajową Nr. 15.

Mieszkańcy Bielan i okolicznych osiedli wskazują na konieczność uruchomienia drugiej linii tramwajowej tymbardziej, że linia Nr. 15 nie zapewnia dostatecznej komunikacji ze śródmieściem.

Bielany domagają się bezpośredniego połączenia nową linią ze śródmieściem i Pragą, wielu bowiem mieszkańców Bielan, pracowników umysłowych i fizycznych, zatrudnionych jest na Pradze.

Kurz plagą mieszkańców

Mieszkańcy ulic, które ostatnio uzyskały na Pradze gładką nawierzchnię (kostkę granitową na cemencie) uskarżają się na kurz, powstający z piasku sypanego niewiadomo z jakich powodów na powyższe jezdnie po ukończeniu robót. Piasek ten ścierany jest przez ruch kołowy na dokuczliwy wielce pył, unoszący się w powietrzu. Miazmaty, mieszczące się w tym pyle, przenikają do mieszkań przez otwarte okna.

W kołach fachowych twierdzą, że piasek ten przy tego rodzaju nawierzchniach, jest zgoła zbyteczny, a ponieważ, ze względów zdrowotnych, jest wielce szkodliwy, należałoby zaniechać jego stosowania.

Czytajcie prasę socjalistyczną

Nasza rubryka

Kawaler inteligentny, uczciwy, poszukuje jakiejkolwiek pracy. Wymagania skromne. Oferty do redakcji pod „Pracowity".

Młody *leśnik* z wykształceniem poszukuje jakiejkolwiek pracy, pisze również na maszynie, najchętniej w biurze. Oferty łaskawe do Adm. „Robotnika".

TANIO udziela lekcyj i korepetycji długoletni korepetytor, student III roku U. J. P. Zakres nauczania: przedszkole, gimnazjum (wszelkich typów) i liceum humanistyczne. Zgłoszenia: Gęsia 6 m. 60 (godz. 1—3). Tel. 257-03 (godz. 9—12, prosić p. Sewera).

OGŁOSZENIA DROBNE

Radio źle działa. Centrum, Napraw Radiowych. Naprawy, przeróbki, strojenia superheterodyn. Jedyna autoryzowana obsługa aparatów Capello, Kapsch, Eumig, Pańska 7, telefon 6-45-37.

UBIORY, dogodne warunki „Moda" Szkolna 1 róg Świętokrzyskiej, pierwsze piętro.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Ostatni Mohikanin".
ANTINEA: „Biały Tarzan" i „Pat i Patachon".
AMOR: „Zapomniana symfonia" i „Kaprys pięknej pani".
AKRON: „Trędowata" i „Brock-Luis".
AS: „Córka dżungli".
ATLANTIC: „Statek niewolników".
BAŁTYK: „Bohaterowie morza".
BIS: „Pasteur" i „Cygańskie dziewczę".
CASINO: „Czarownica z Salem".
CAPITOL: „Pasażerka na gapę".
COLOSSEUM: „Trafalgar".
CZARY: „X—27".
ELITE: „Nicpoń" i „Bez świadków".
EUROPA: „Panowie z towarzystwa".
FAMA: „Tajny plan R. 8".
FILHARMONIA: „Sonata księżycowa" z Paderewskim.
FLORIDA: „Robin Hood z Eldorado".
FORUM: „Matura" i „Braterstwo krwi".
GDYNIA: „Władca podwodnego świata".
GLORIA: „Diabły dzikiego zachodu" i „Rapsodia Bałtyku".
ITALIA: „Madame Lenox".
HELIOS: „Pan redaktor szaleje".
HOLLYWOOD: „Tajemnice żółtego miasta".
IMPERIAL: „Na Sybir".
KOMETA: „Królestwo za pocałunek" i rewia.

MASKA: „Serca ze stali" i „Dymki".
MARS: „Wierna Rzeka".
METRO: „San Francisco" i „Barmiowe".
MEWA: „Tango zakochanych" i „Szampański walc".
MUCHA: „Syn admirała" i „Bohaterski post. Daumont".
MAJESTIC: „Nieznośna dziewczyna".

MIEJSKI: „Zielony sygnał".

NOWA TOMBOLA: „Głos serca" i „Należę do ciebie".
PETIT TRIANON: „Cały Paryż śpiewa" i „Nie oddam dziecka".
PAN: „Książątko".
POPULARNY: „Brutal" i rewia.
PROMIEŃ: „Szir Haszirim".
PRAGA: „Dyplomatyczna żona" i rewia.
PRASKIE OKO: „Żona czy ekstarka" i „Cyrk na okręcie".
RAJ: „Piekielny wywóz" i „Nasze słoneczko".
RIALTO: „Koniec pani Cheney".
RENA: „Cham" i „Utajone myśli".
RIVIERA: „Czarny orzeł".
ROMA: „Orzeł leci do Chin".
ROXY: „Władca podwodnego świata".
SOKOŁ: „Narzeczona z Wiednia", i
SORRENTO: „Mały pułkownik" „Zbieg z Jawy".
STYLOWY: „Ziemia błogosławiona".
STUDIO: „Władca" z Janningsem.
ŚWIATOWID: „Burgtheater".
SFINKS: „Ślubowanie".
ŚWIT: „Piętro wyżej".
ŚWIAT: „Srebrna torpeda" i „Kochana rodzinka".
TON: „Barbara Radziwiłłówna".
UCIECHA: „Nie całuj w kinie".
UNIA: „Szarża lekkiej brygady" i rewia.
VICTORIA (Marszałkowska 106) „Atak o świcie".

Opera stolicy „Słońce Meksyku"

Naogół warszawski Teatr Wielki nie jest wdzięcznym miejscem do słuchania operetki. Przedwojenna tradycja uczyniła zeń siedlisko muzyki t. zw. poważnej i dziś w zmieniających się nieomal z dnia na dzień orientacjach artystycznych nie jednemu z widzów trudno jest się jeszcze pogodzić z Planguetem, Offenbachem na wielkiej stołecznej scenie. Tymbardziej, że obecnie właśnie operetką otwiera się sezon i „Słońcu Meksyku" przypada w udziale zbyt, myślę, odpowiedzialna rola rozgrzania naszej publiczności zachętą do dalszych sukcesów operowych.

Jednakże, jakiekolwiek były by zastrzeżenia co do efektu „Kwiatów hawajskich" na deskach Teatru Wielkiego operetka Yvaina w ostatniej warszawskiej obsadzie posiada nie mało walorów, przede wszystkim scenicznych.

Na pierwsze miejsce przepysznej wystawy wysuwa się: reżyseria i balet. P. Schiller z właściwą sobie swobodą porusza masami wykonawców na scenie, układa malowniczo i żywo grupy meksykańczyków, hawajczyków przeplatających lub towarzyszących snującej się wcale zajmująco intrydze miłosnej trzech dobrze dobranych par.

Juanita p. Mary Gabrieli wyróżnia się zręczną do tańca, jak gdyby stworzoną postacią. Dobrze z nią harmonizuje Nino p. Zayendy, głosowo przeciętny, natomiast w grze żywy, naturalny. Werwę, temperament uosabia p. L. Żelichowska w roli Kokolani. Jej przekonywujący słowa — „Karabiny precz — miłość dobra rzecz" wypowiadają wesoło sens przewodni operetki, jej nie wymuszony humor. Współpartnerem hawajki Kokolani jest p. Petecki jako Frascator, nieco przeciągnięty w wyrazie „mistrz" filmowy. Bezbarwna trochę ostatnia para: amerykanki i generała mniej ma do powiedzenia. Wyrazisty głos p. Z. Szreterówny jako miss Thompson mógłby znaleźć lepsze pole do popisu.

Wielką rolę w operetce, jak łatwo się domyśleć, odgrywają tańce. Powrócił tu do głosu p. Zajlich i jego pełna doświadczenia pomysłowość. Zarówno soliści jak grupy święcili triumfy. Pp. Karczmarewiczówna, Szatkowska, Żelichowska reprezentowały solistów łącznie z całym znacznie zwiększonym zespołem. Ewolucje taneczne p. Koszutskiego na tle imponujących barw i świateł dekoracji (p. Jarocki) godne są sceny stołecznej. Jak żywe obrazy dawały one rozmaitość oku, wśród motywów i kastanietów hiszpańskich przewijały się kalejdoskopem kolorów.

Ucho widza mniej miało rozrywek. Mimo dobrego, żywego tempa całości, nad którą czuwał p. Sillich, brakowało muzycznych kontrastów. Kompozytor zdobywa się na sentyment, zdrową, jędrną rytmikę taneczną, zwłaszcza walcową i marszową, natomiast jest bezsilny, jeżeli chodzi o części dramatyczne, których jest dość dużo („Kłamała mi"). Chóry też, dość pobieżnie przygotowane („Klasztor"), można by lepiej wyzyskać. Instrumentacja powtarza się zanadto jakby nie chcąc zwrócić na siebie uwagi.

Mawiał w swoim czasie Liszt, że muzyka dzieli się na taką, która do nas idzie i na taką, która wymaga, abyśmy do niej szli. Otóż muzyka Yvaina w „Słońcu Meksyku" nawet nieproszona do nas idzie niewątpliwie ale, niestety, mimo zapewnień tytułu — nie grzeje.

E. O.

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.